

IJHARS

GŁÓWNY INSPEKTORAT JAKOŚCI HANDLOWEJ
ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

RAPORT

**O STANIE ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO
W POLSCE W LATACH 2005–2006**

Warszawa 2007

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
I. WSTĘP	5
II. PODSTAWY PRAWNE I SYSTEM KONTROLI W ROLNICTWIE EKOLOGICZNYM	6
II.1. Ustawodawstwo w zakresie rolnictwa ekologicznego	6
II.2. System kontroli w Unii Europejskiej	7
II.3. System kontroli w Państwach Trzecich	8
II.4. System kontroli w Polsce	8
II.5. Zadania IJHARS w zakresie kontroli w rolnictwie ekologicznym	9
II.6. Zgłoszenia producentów w rolnictwie ekologicznym	10
III. SKALA PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ W POLSCE	11
III.1. Liczba gospodarstw i powierzchnia użytków ekologicznych w Polsce w latach 2005-2006	11
III.2. Wielkość gospodarstw	17
III.3. Liczba przetwórci ekologicznych w Polsce w latach 2005-2006	18
III.4. Dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce	22
IV. DOTACJE DO KOSZTÓW KONTROLI ORAZ DOPLĄTY DO POWIERZCHNI PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ	23
IV.1. Dotacje do kosztów kontroli w latach 2005-2006	23
IV.2. Dopłaty w rolnictwie ekologicznym w ramach programów rolnośrodowiskowych PROW 2004-2006	25
V. ROLNICTWO EKOLOGICZNE NA ŚWIECIE	29
V.1. Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia produkcji ekologicznej na Świecie	29
V.2. Państwa o największej powierzchni produkcji ekologicznej	31
V.3. Państwa o największej liczbie gospodarstw ekologicznych	32
V.4. Państwa o największym udziale powierzchni produkcji ekologicznej	32
V.5. Państwa o największym wzroście powierzchni produkcji ekologicznej w latach 2004-2005	33
ZAŁĄCZNIKI	35
Załącznik 1. Lista jednostek certyfikujących	35
Załącznik 2. Liczba gospodarstw ekologicznych w Polsce w latach 1990-2006 oraz prognoza rozwoju do roku 2013	36
Załącznik 3. Liczba gospodarstw i kwota dotacji do kosztów kontroli w rolnictwie ekologicznym w podziale na upoważnione jednostki certyfikujące i województwa w 2005 r.	37
Załącznik 4. Liczba gospodarstw i kwota dotacji do kosztów kontroli w rolnictwie ekologicznym w podziale na upoważnione jednostki certyfikujące i województwa w 2006 r.	38
Załącznik 5. Powierzchnia upraw w gospodarstwach, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2004 r.	39
Załącznik 6. Powierzchnia upraw, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2005 r.	42
Załącznik 7. Powierzchnia upraw, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2006 r.	46
Załącznik 8. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2004 r.	49

Załącznik 9. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2005 r.	53
Załącznik 10. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2006 r.	56
Załącznik 11. Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia produkcji ekologicznej w poszczególnych państwach	60

I. WSTĘP

Niniejszy raport jest kolejną publikacją, dotyczącą rolnictwa ekologicznego, przygotowaną w Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

W latach 2005–2006 w Polsce można było zaobserwować dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego. Liczba gospodarstw ekologicznych wzrosła z 3760 na koniec 2004 r. do 7182 w 2005 r., zaś na koniec 2006 roku wyniosła 9187. Powierzchnia użytków rolnych, na których prowadzono produkcję metodami ekologicznymi, zwiększyła się z 82 730 ha w 2004 r. do 166 299,7 ha w 2005 r. i 228 009,15 ha w 2006 r. Naturalną konsekwencją tego faktu był stały wzrost liczby przetwórci ekologicznych, z 55 w roku 2004 do 99 w roku 2005 i 170 w 2006 r.

W latach 2005–2006 kontroli gospodarstw i przetwórci ekologicznych dokonywało 7 jednostek certyfikujących upoważnionych przez ministra właściwego ds. rolnictwa do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności produkcji metodami ekologicznymi zgodnie z rozporządzeniem Rady Nr 2092/91/EWG.

Raport powstał na podstawie danych przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące (UJC) Głównemu Inspektorowi JHARS w ramach corocznych sprawozdań z ich działalności oraz wykazów kontrolowanych przez nie producentów. Kolejnym źródłem danych, które posłużyły do przygotowania niniejszego raportu były zgłoszenia działalności w rolnictwie ekologicznym, przekazywane do JHARS i UJC przez wszystkich producentów rozpoczynających działalność w tym zakresie.

Raport zawiera informacje o rolnictwie ekologicznym w Polsce w latach 2005–2006. Przedstawiono w nim zarówno podstawy prawne, jak i opis systemu certyfikacji. W raporcie zawarto także informacje o wielkości powierzchni upraw ekologicznych oraz liczbie gospodarstw ekologicznych. W związku z brakiem precyzyjnych danych, niniejszy raport nie prezentuje wielkości produkcji roślinnej i produktów pochodzenia zwierzęcego.

W celu przedstawienia możliwie najpełniejszego obrazu rolnictwa ekologicznego w Polsce raport zawiera również dane o dotacjach do kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych, a także o dopłatach wypłaconych producentom w latach 2004–2006 w ramach pakietu rolnictwa ekologicznego programów rolnośrodowiskowych PROW. Dane te pochodzą z instytucji zajmujących się wypłatami powyższych dotacji: Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Informacje o rolnictwie ekologicznym na Świecie zostały opracowane na podstawie danych opublikowanych przez IFOAM – Międzynarodową Federację Rolnictwa Ekologicznego oraz FiBL – Instytut Naukowy Rolnictwa Ekologicznego ze Szwajcarii.

Nie w każdym przypadku możliwe było takie zaprezentowanie danych, aby umożliwić proste porównanie roku 2005 i 2006. Wynika to z faktu, iż system rolnictwa ekologicznego w Polsce, w latach których dotyczy Raport, rozwijał się bardzo dynamicznie, a wraz z rozwojem modyfikacjom ulegały także systemy gromadzenia i przetwarzania danych. Pomimo to autorzy Raportu uznali, że jego zawartość będzie interesująca dla wielu odbiorców i przyczyni się do lepszego poznania rzeczywistego obrazu rolnictwa ekologicznego w Polsce.

II. PODSTAWY PRAWNE I SYSTEM KONTROLI W ROLNICTWIE EKOLOGICZNYM

II.1. Ustawodawstwo w zakresie rolnictwa ekologicznego

Na poziomie prawa wspólnotowego problematykę rolnictwa ekologicznego regulują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Rady Nr 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 198 z 22.7.1991, z późn. zm.)¹.
- Rozporządzenie Komisji Nr 94/92/EWG z dnia 14 stycznia 1992 r. ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzenia w życie uzgodnień dotyczących przywozu z państw trzecich przewidzianych w rozporządzeniu Nr 2092/91/EWG w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 11 z 17.1.1992, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Komisji Nr 1788/2001/WE z dnia 7 września 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania przepisów dotyczących świadectwa kontroli w odniesieniu do przywozu z państw trzecich, na podstawie art. 11 rozporządzenia Rady Nr 2092/91/EWG w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Urz. WE L 243 z 13.9.2001, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Komisji Nr 1452/2003/WE z dnia 14 sierpnia 2003 r. utrzymujące odstępstwo przewidziane w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia Rady Nr 2092/91/EWG w odniesieniu do niektórych gatunków nasion i roślinnego materiału rozmnożeniowego oraz ustanawiające zasady proceduralne i kryteria dotyczące tego odstępstwa (Dz.Urz. WE L 206 z 15.8.2003).
- Rozporządzenie Komisji Nr 223/2003/WE z dnia 5 lutego 2003 r. w sprawie wymogów w zakresie etykietowania związanych z ekologiczną metodą produkcji pasz, mieszanek paszowych i materiałów paszowych oraz zmieniające rozporządzenie Rady Nr 2092/91/EWG (Dz.Urz. WE L 31 z 6.2.2003).

Podstawowym aktem prawa krajowego, regulującym kwestie rolnictwa ekologicznego, jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898, z późn. zm.).

Regulacje ustawowe uzupełniają następujące akty wykonawcze, wydane przez ministra właściwego ds. rolnictwa, na podstawie przepisów zawartych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym tj.:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów podlegających kontroli upoważnionej jednostki certyfikującej (Dz.U. z 2005 r. Nr 34, poz. 312).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 października 2004 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym (Dz.U. z 2004 r. Nr 232, poz. 2336).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie określenia jednostki organizacyjnej kwalifikującej nawozy i środki poprawiające właściwości gleby do stosowania w rolnictwie ekologicznym oraz prowadzącej wykaz tych nawozów i środków (Dz.U. z 2004 r. Nr 164, poz. 1720).

¹ Z dniem 1 stycznia 2009 roku wejdzie w życie Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz.U. WE L 189 z 20.7.2007, str. 1).

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie określenia jednostki organizacyjnej kwalifikującej środki ochrony roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym oraz prowadzącej wykaz tych środków (Dz.U. z 2004 r. Nr 164, poz. 1719).

Innymi istotnymi źródłami prawa krajowego, regulującymi kwestie związane z produkcją oraz obrotem artykułami rolno-spożywczymi, również w zakresie rolnictwa ekologicznego, są:

- Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2006 nr 171 poz. 1225).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa uprawnień do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego (Dz.U. z 2005 r. Nr 15, poz. 124, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2007 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz.U. z 2007 nr 67 poz. 446).

II.2. System kontroli w Unii Europejskiej

Informacje o systemach kontroli i certyfikacji oraz nazwy i kody jednostek certyfikujących upoważnionych do kontroli w krajach Wspólnoty Europejskiej i krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego² publikowane są przez Komisję Europejską³.

Zgodnie z „Zawiadomieniem Państw Członkowskich” opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z 17 lutego 2007 r. systemy funkcjonujące w poszczególnych państwach zastały podzielone na trzy rodzaje:

- system oparty na zatwierdzonych prywatnych podmiotach kontrolujących;
- system oparty na jednym lub większej liczbie wyznaczonych publicznych organów kontrolujących;
- system oparty na wyznaczonym publicznym organie kontrolującym oraz zatwierdzonych prywatnych podmiotach kontrolujących.

Prywatne podmioty kontrolujące muszą spełniać standardy określone w rozporządzeniu Rady Nr 2092/91/EWG w tym m.in. dysponować zasobami w postaci:

- wykwalifikowanego personelu,
- zaplecza administracyjnego i technicznego,
- doświadczenia w zakresie prowadzenia kontroli.

Ponadto muszą posiadać szczegółowo opracowane procedury kontroli obejmujące opis działań kontrolnych i zapobiegawczych oraz ściśle określony katalog sankcji w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości. Zgodnie z art. 9 ust. 11 rozporządzenia Rady Nr 2092/91/EWG od 1 stycznia 1998 r. wszystkie zatwierdzone podmioty kontrolujące w Unii Europejskiej muszą spełniać również wymogi normy EN 45011, określającej wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów.

² Europejski Obszar Gospodarczy, EOG (ang. *European Economic Area*, EEA) to strefa wolnego handlu obejmująca kraje Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (z wyjątkiem Szwajcarii). Członkami EOG są: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

³ Wykaz organów publicznych lub podmiotów odpowiedzialnych za kontrole, o których mowa w art. 15 rozporządzenia Nr 2092/91/EWG (Dz. Urz. WE C. 35 z 17.2.2007) dostępny jest na stronach Eur-Lex'u: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:035:0009:0032:PL:PDF>

II.3. System kontroli w Państwach Trzecich

Systemy kontroli i certyfikacji funkcjonujące w państwach nienależących do Unii Europejskiej mogą zostać uznane za równorzędne z systemem określonym prawem wspólnotowym wg procedury i zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Rady Nr 2092/91/EWG. Państwa trzecie o równorzędnym systemie kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym to: Argentyna, Australia, Indie, Izrael, Kostaryka, Nowa Zelandia i Szwajcaria (stan na 30.11.2007). Szczegółowe rozwiązania dotyczące m.in. zasad które muszą być stosowane w systemie kontroli, wykaz zatwierdzonych jednostek kontrolnych oraz kategorie produktów dopuszczonych do importu z państw trzecich zawarte są w rozporządzeniu Komisji Nr 94/92/EWG z dnia 14 stycznia 1992 r. *ustanawiającym szczegółowe zasady wprowadzenia w życie uzgodnień dotyczących przywozu z państw trzecich przewidzianych w rozporządzeniu nr 2092/91/EWG w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych* (Dz.Urz. WE L 11 z 17.1.1992, z późn. zm.)⁴.

II.4. System kontroli w Polsce

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o rolnictwie ekologicznym* organami i jednostkami właściwymi w sprawach kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym w Polsce są:

- minister właściwy do spraw rolnictwa – który upoważnia jednostki certyfikujące, akredytowane w zakresie rolnictwa ekologicznego, zgodnie z Polską Normą PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące działania jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów” do przeprowadzania kontroli, wydawania i cofania certyfikatów zgodności,
- Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – który sprawuje nadzór nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi w rolnictwie ekologicznym,
- jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów potwierdzających, że płody rolne nieprzetworzone oraz produkty z nich powstałe, w tym zwierzęta oraz produkty i przetwory pochodzenia zwierzęcego, zostały wyprodukowane lub przetworzone zgodnie z rozporządzeniem Rady Nr 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. *w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych* (Dz. Urz. WE L 198, 22.07.1991 r., z późn. zm.).

W latach 2005–2006 w Polsce działało 7 UJC w rolnictwie ekologicznym:

1. AGRO BIO TEST Sp. z o.o.
2. BIOCERT Małopolska Sp. z o.o.
3. BIOEKSPERT Sp. z o.o.
4. COBICO Sp. z o.o.
5. EKOZWARANCJA PTRE Sp. z o.o.
6. PNG Sp. z o.o.
7. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., Biuro ds. Badań i Certyfikacji, Oddział w Pile.

Upoważnione Jednostki Certyfikujące mogą prowadzić działalność na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Informacje o zakresie upoważnienia oraz dane kontaktowe do UJC znajdują się w załączniku 1.

Ogólną tendencją, którą obrazują dane z tabeli 1, jest wzrost liczby podmiotów kontrolowanych przez większość UJC, co jednoznacznie wskazuje na zwiększające się zainteresowanie rolnictwem ekologicznym w naszym kraju.

⁴ Skonsolidowany tekst aktu dostępny jest na stronach Eur-Lex'u:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/pl/consleg/1992/R/01992R0094-20060706-pl.pdf>

Tabela 1.

Zmiana liczby producentów rolnych oraz przetwórców kontrolowanych przez UJC w Polsce w latach 2005-2006.

Upoważniona jednostka certyfikująca (UJC)	2005	2006
Agro Bio Test	1 848	2 090
Biocert Małopolska	200	450
Bioekspert	974	1 192
COBICO	635	815
Ekogwarancja PTRE	2 724	3 508
PCBC	340	838
PNG	560	464
Ogółem	7 281	9 357

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

W 2005 r. kontrole w gospodarstwach rolnych i innych podmiotach działających w rolnictwie ekologicznym dokonywało 147 inspektorów UJC. W 2006 r. liczba inspektorów zwiększyła się do 190. W roku 2005 jeden inspektor skontrolował średnio 50, a w roku 2006 48 ekologicznych gospodarstw lub przetwórci objętych systemem certyfikacji. W przypadku poszczególnych UJC zaobserwowano duże różnice w liczbie podmiotów skontrolowanych średnio przez jednego inspektora.

II.5. Zadania IJHARS w zakresie kontroli w rolnictwie ekologicznym

Zgodnie z przepisami ustawy *o rolnictwie ekologicznym* do zadań IJHARS należy:

- przeprowadzanie kontroli upoważnionych jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym w ramach sprawowanego nadzoru,
- przeprowadzanie czynności sprawdzających u producentów w rolnictwie ekologicznym w ramach wzmocnienia sprawowanego nadzoru nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi,
- przeprowadzanie analiz danych dostarczanych przez upoważnione jednostki certyfikujące,
- gromadzenie, przechowywanie oraz udostępnianie podmiotom zainteresowanym informacji dotyczących producentów w rolnictwie ekologicznym,
- przyjmowanie przez wojewódzkie inspektoraty JHARS, od producentów prowadzących działalność w rolnictwie ekologicznym, *Zgłoszeń działalności w rolnictwie ekologicznym*,
- upoważnianie w drodze decyzji Głównego Inspektora JHARS producentów do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście Komisji Europejskiej,
- kontrola produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z państw trzecich niewymienionych na liście Komisji Europejskiej, w tym kontrola graniczna tych produktów.

II.6. Zgłoszenia producentów w rolnictwie ekologicznym

Producent rozpoczynający działalność w rolnictwie ekologicznym zobowiązany jest do przekazania wypełnionego „Zgłoszenia działalności w rolnictwie ekologicznym” do wybranej UJC i wojewódzkiego inspektora JHARS właściwego ze względu na miejsce zamieszkania użytkownika gospodarstwa lub siedziby producenta.

W 2006 r. działalność w rolnictwie ekologicznym zgłosiło 3048 producentów. W tym samym roku z działalności takiej zrezygnowało 68 producentów. Do głównych przyczyn rezygnacji należały przypadki, gdy producenci nie spełnili wymagań produkcji ekologicznej, przekazali lub sprzedali gospodarstwo.

Różnica między liczbą nowych zgłoszeń i liczbą nowych producentów pozostających pod kontrolą UJC wynika z objęcia niektórych producentów systemem kontroli dopiero w kolejnym roku kalendarzowym. W 2006 r. najwięcej nowych zgłoszeń odnotowano w sierpniu, kiedy to zgłoszenia dokonało 905 producentów (co stanowiło 29,7% wszystkich zgłoszeń z tego roku). Szczegółowe informacje, dotyczące liczby zgłoszeń, prezentują dane z tabeli 2.

Tabela 2.

Liczba zgłoszeń, zmian/korekt danych i rezygnacji w rolnictwie ekologicznym przekazanych wojewódzkim inspektorem JHARS w okresie od stycznia do grudnia 2006 r.

Okres	Zgłoszenia nowych producentów	Zmiany lub korekta danych	Rezygnacja z produkcji ekologicznej	Zgłoszenia razem
1	2	3	4	5 = 2+ 3+4
2006 (I-XII)	3 048	1 323	68	4 439
Styczeń	336	156	9	501
Luty	98	153	2	253
Marzec	148	110	5	263
Kwiecień	121	108	2	231
Maj	147	142	3	292
Czerwiec	256	110	9	375
Lipiec	377	110	3	490
Sierpień	905	150	9	1 064
Wrzesień	338	76	8	422
Październik	139	71	9	219
Listopad	133	63	5	201
Grudzień	50	74	4	128

Źródło: Opracowano w GIJHARS.

III. SKALA PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ W POLSCE

III.1. Liczba gospodarstw i powierzchnia użytków ekologicznych w Polsce w latach 2005–2006

W 2005 r. liczba gospodarstw prowadzących produkcję metodami ekologicznymi w Polsce wyniosła 7 182 (tabela 3). Produkcję prowadzono na powierzchni 166 299,7 ha użytków rolnych. Z grupy tej 5 719 gospodarstw (79,6%) było w trakcie przestawiania produkcji na gospodarowanie metodami ekologicznymi, a produkcję z certyfikatem zgodności prowadziło 1 463 gospodarstw (20,4%). Produkcję w okresie przestawiania prowadzono na powierzchni 127 627 ha (76,7%), a produkcję ekologiczną z certyfikatem zgodności prowadzono na powierzchni 38 672,7 ha (23,25%).

Najwięcej gospodarstw produkujących metodami ekologicznymi w 2005 r. było zarejestrowanych w województwach: małopolskim (1 187), podkarpackim (855), mazowieckim (852) świętokrzyskim (785) i lubelskim (774). W tych samych województwach odnotowano również największą liczbę zarejestrowanych gospodarstw z certyfika-

Tabela 3.

Liczba gospodarstw i powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2005 r.

	Liczba gospodarstw ekologicznych			Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha		
	Z certyfikatem	Przestawianie	Razem	Z certyfikatem	Przestawianie	Razem
Dolnośląskie	81	314	395	3 961,0	12 521,4	16 482,4
Kujawsko-Pomorskie	42	103	145	1 034,1	2 535,5	3 569,6
Lubelskie	144	630	774	3 130,8	8 002,0	11 132,8
Lubuskie	14	174	188	786,7	6 642,4	7 429,1
Łódzkie	23	148	171	418,5	2 070,6	2 489,1
Małopolskie	257	930	1 187	3 919,1	7 241,2	11 160,3
Mazowieckie	179	673	852	2 975,6	13 576,0	16 551,6
Opolskie	15	23	38	142,1	447,7	589,8
Podkarpackie	183	672	855	4 771,5	11 248,0	16 019,5
Podlaskie	74	408	482	2 053,0	6 694,3	8 747,3
Pomorskie	31	149	180	1 332,9	5 852,1	7 185,0
Śląskie	20	72	92	138,0	1 697,3	1 835,3
Świętokrzyskie	236	549	785	2 667,7	4 969,2	7 636,9
Warmińsko-Mazurskie	82	350	432	4 817,5	10 524,1	15 341,6
Wielkopolskie	26	176	202	1 681,7	10 329,5	12 011,2
Zachodniopomorskie	56	348	404	4 841,4	23 276,7	28 118,1
POLSKA	1 463	5 719	7 182	38 672,7	127 627,0	166 299,7

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2005 r.

tem zgodności. Liczba ta wynosiła odpowiednio w małopolskim – 257, świętokrzyskim – 236, podkarpackim – 183, mazowieckim – 179, zaś w lubelskim – 144.

Największą powierzchnię użytków rolnych z uprawami ekologicznymi odnotowano w gospodarstwach zarejestrowanych w województwach: zachodnio-pomorskim (28 118,1 ha), mazowieckim (16 551,6 ha), podkarpackim (16 019,5 ha), warmińsko-mazurskim (15 341,6 ha) oraz dolnośląskim (16 482,4 ha).

Z kolei największą powierzchnię upraw ekologicznych z certyfikatem zgodności odnotowano w gospodarstwach zarejestrowanych w województwach: zachodnio-pomorskim (4 841,4 ha), warmińsko-mazurskim (4 817,5 ha) podkarpackim (4 771,5 ha), dolnośląskim (3 961,0 ha) i małopolskim (3 919,1 ha).

Na koniec 2006 r. zarejestrowanych było 9 187 gospodarstw prowadzących produkcję metodami ekologicznymi na łącznej powierzchni 228 009,15 ha. Z grupy tej 5 683 gospodarstwa ekologiczne (61,9%) były w trakcie przestawiania produkcji na gospodarowanie metodami ekologicznymi, a produkcję z certyfikatem zgodności prowadziło 3 504 gospodarstw (38,1%). Produkcję ekologiczną w okresie przestawiania prowadzono na powierzchni 152 918,45 ha (67,1%), a produkcję z certyfikatem zgodności prowadzono na 75 090,7 ha (32,9%).

Najwięcej gospodarstw, produkujących metodami ekologicznymi w 2006 r., znajdowało się w województwach: małopolskim (1 363), podkarpackim (1 164), lubelskim (1 072), mazowieckim (1 028) i świętokrzyskim (892). W tych samych województwach odnotowano również największą liczbę zarejestrowanych gospodarstw z certyfikatem zgodności: w małopolskim – 647, w świętokrzyskim – 498, w mazowieckim – 422, w podkarpackim – 399, zaś w lubelskim – 371.

Tabela 4.

Liczba gospodarstw i powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2006 r.

	Liczba gospodarstw ekologicznych			Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha		
	Z certyfikatem	Przestawianie	Razem	Z certyfikatem	Przestawianie	Razem
Dolnośląskie	178	303	481	8 782,3	10 516,0	19 303,3
Kujawsko-Pomorskie	80	93	173	1 560,0	3 285,9	4 845,9
Lubelskie	371	701	1 072	4 934,2	15 022,3	19 956,6
Lubuskie	63	193	256	1 825,8	10 268,0	12 093,8
Łódzkie	67	151	218	1 212,7	2 165,6	3 378,3
Małopolskie	647	716	1 363	7 237,8	6 589,5	13 827,3
Mazowieckie	422	606	1 028	5 627,1	15 250,7	20 877,8
Opolskie	24	22	46	252,7	943,3	1 196,0
Podkarpackie	399	765	1 164	9 302,7	11 297,9	20 600,6
Podlaskie	197	431	628	3 648,4	8 008,3	11 656,7
Pomorskie	69	153	222	1 772,0	6 265,2	8 037,2
Śląskie	38	78	116	340,9	1 999,1	2 340,0
Świętokrzyskie	498	394	892	4 492,6	4 470,9	8 963,5
Warmińsko-Mazurskie	221	365	586	8 643,9	15 346,9	23 990,8
Wielkopolskie	67	197	264	3 741,0	10 769,6	14 510,6
Zachodniopomorskie	163	515	678	11 716,5	30 714,4	42 430,9
POLSKA	3 504	5 683	9 187	75 090,7	152 918,4	228 009,1

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

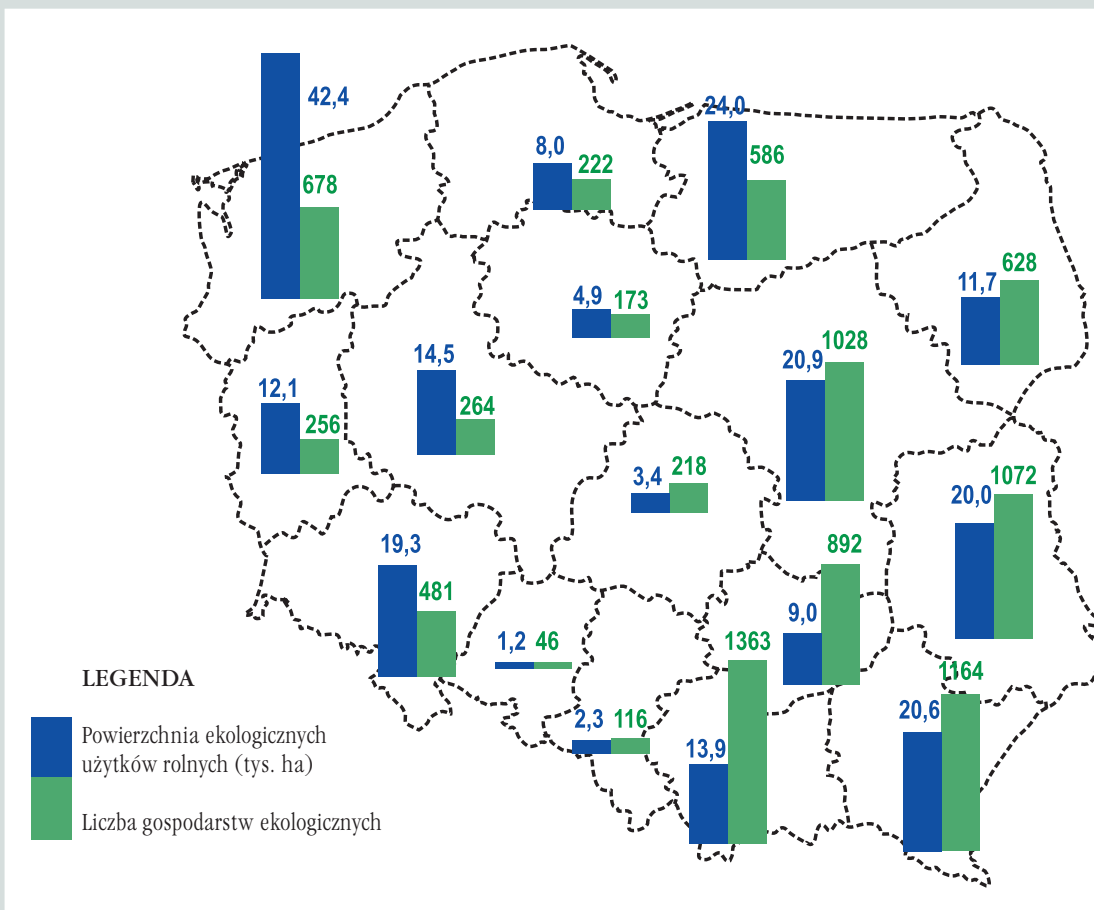
Największą powierzchnię użytków rolnych z uprawami ekologicznymi zarejestrowano w województwach: zachodnio-pomorskim (42 430,9 ha), warmińsko-mazurskim (23 990,8 ha), mazowieckim (20 877,8 ha), podkarpackim (20 600,6 ha), lubelskim (19 956,6 ha) i dolnośląskim (19 303,3 ha).

Z kolei największą powierzchnię upraw ekologicznych z certyfikatem zgodności odnotowano w województwach: zachodnio-pomorskim (11 716,5 ha), podkarpackim (9 302,7 ha), dolnośląskim (8 782,3 ha), warmińsko-mazurskim (8 643,9 ha) oraz małopolskim (7 237,8 ha).

Szczegółowe informacje o liczbie gospodarstw i powierzchni użytków rolnych ekologicznych ogółem, z certyfikatem zgodności i w okresie przedstawiania w podziale na województwa przedstawiają dane w tabeli 4. Liczbę gospodarstw ekologicznych i powierzchnię ekologicznych użytków rolnych w podziale na województwa w Polsce w 2006 r. ilustruje wykres 1.

Wykres 1.

Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w podziale na województwa w 2006 r.

W okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2006 r. można było zaobserwować dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce. Liczba gospodarstw ekologicznych wzrosła w tym czasie o 5 427, co stanowi wzrost o 144%. Jednocześnie powierzchnia upraw ekologicznych wzrosła o ponad 145 tys. ha, co stanowi wzrost o 176%. Wśród głównych przyczyn tej tendencji wymienia się wprowadzenie wysokich dopłat w rolnictwie ekologicznym w ramach programów rolnośrodowiskowych w Planie Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2006 r., w stosunku do roku 2005, liczba gospodarstw prowadzących produkcję metodami ekologicznymi wzrosła o 2 005, czyli o 28%. W tym okresie najwięcej gospodarstw ekologicznych przybyło w województwach: podkarpackim (309), lubelskim (298) i zachodnio-pomorskim (274), zaś procentowo w województwach: zachodnio-pomorskim (68%), lubelskim (39%) oraz lubuskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim (po 36%). Szczegółowe informacje o zmianie liczby gospodarstw ekologicznych, w podziale na województwa w latach 2005–2006, przedstawiają dane z tabeli 5.

Tabela 5.

Zmiana liczby gospodarstw ekologicznych, w podziale na województwa, w Polsce w latach 2005–2006.

	Liczba gospodarstw			
	2005	2006	Różnica 2005–2006	Zmiana w % 2005/2006
Dolnośląskie	395	481	86	22
Kujawsko-Pomorskie	145	173	28	19
Lubelskie	774	1 072	298	39
Lubuskie	188	256	68	36
Łódzkie	171	218	47	27
Małopolskie	1 187	1 363	176	15
Mazowieckie	852	1 028	176	21
Opolskie	38	46	8	21
Podkarpackie	855	1 164	309	36
Podlaskie	482	628	146	30
Pomorskie	180	222	43	24
Śląskie	92	116	24	26
Świętokrzyskie	785	892	107	14
Warmińsko-Mazurskie	432	586	154	36
Wielkopolskie	202	264	62	31
Zachodniopomorskie	404	678	274	68
POLSKA	7 182	9 187	2 005	28

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

W 2006 r. powierzchnia upraw ekologicznych w Polsce wzrosła o 61 709,5 ha czyli o 37%, w stosunku do 2005 roku. Wzrost powierzchni upraw ekologicznych nie następował równomiernie w poszczególnych województwach. Największy wzrost upraw ekologicznych w 2006 r. odnotowano na terenie województw: zachodnio-pomorskiego (14 312,8 ha), lubelskiego (8 823,8 ha) oraz warmińsko-mazurskiego (8 649,2 ha). Procentowo największy wzrost w 2006 r., w stosunku do roku poprzedniego odnotowano w województwach: opolskim (103%), lubelskim (79%) i lubuskim (63%). Szczegółowe informacje o zmianie powierzchni upraw ekologicznych, w podziale na województwa w latach 2005–2006, przedstawiają dane z tabeli 6.

Tabela 6.

Zmiana powierzchni ekologicznych użytków rolnych, w podziale na województwa, w Polsce w latach 2005-2006.

	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha			
	2005	2006	Różnica 2005-2006	Zmiana w % 2005/2006
Dolnośląskie	16 482,4	19 303,3	2 820,9	17
Kujawsko-Pomorskie	3 569,6	4 845,9	1 276,3	36
Lubelskie	11 132,8	19 956,6	8 823,8	79
Lubuskie	7 429,1	12 093,8	4 664,7	63
Łódzkie	2 489,1	3 378,3	889,1	36
Małopolskie	11 160,3	13 827,3	2 667,0	24
Mazowieckie	16 551,6	20 877,8	4 326,2	26
Opolskie	589,8	1 196,2	606,4	103
Podkarpackie	16 019,5	20 600,6	4 581,1	29
Podlaskie	8 747,3	11 656,7	2 909,4	33
Pomorskie	7 185,0	8 037,2	852,2	12
Śląskie	1 835,3	2 340,0	504,7	27
Świętokrzyskie	7 636,9	8 963,5	1 326,6	17
Warmińsko-Mazurskie	15 341,6	23 990,8	8 649,2	56
Wielkopolskie	12 011,2	14 510,6	2 499,4	21
Zachodniopomorskie	28 118,1	42 430,9	14 312,8	51
POLSKA	166 299,7	228 009,1	61 709,5	37

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

W 2006 r., w stosunku do roku poprzedniego, liczba gospodarstw certyfikowanych wzrosła o 2 041 czyli o 139%. Wzrost zaobserwowano we wszystkich województwach, z czego największy w: małopolskim (290), świętokrzyskim (262), mazowieckim (243), lubelskim (227) i podkarpackim (216). Szczegółowe informacje o zmianie liczby gospodarstw z certyfikatem, w podziale na województwa w latach 2005-2006, przedstawiają dane z tabeli 7.

Tabela 7.

Zmiana liczby gospodarstw ekologicznych z certyfikatem, w podziale na województwa, w Polsce w latach 2005–2006.

	Liczba gospodarstw			
	2005	2006	Różnica 2005–2006	Zmiana w % 2005/2006
Dolnośląskie	81	178	97	120
Kujawsko-Pomorskie	42	80	38	90
Lubelskie	144	371	227	158
Lubuskie	14	63	49	350
Łódzkie	23	67	44	191
Małopolskie	257	647	290	113
Mazowieckie	179	422	243	136
Opolskie	15	24	9	60
Podkarpackie	183	399	216	118
Podlaskie	74	197	123	166
Pomorskie	31	69	38	123
Śląskie	20	38	18	90
Świętokrzyskie	236	498	262	111
Warmińsko-Mazurskie	82	221	139	170
Wielkopolskie	26	67	41	258
Zachodniopomorskie	56	163	107	191
POLSKA	1 463	3 504	2 041	139

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

W okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2006 r. powierzchnia upraw ekologicznych z certyfikatem zwiększyła się o ponad 36 tys. ha czyli prawie 2-krotnie. Wzrost powierzchni certyfikowanych upraw ekologicznych nie był równomierny we wszystkich województwach. W okresie tym największy wzrost odnotowano w województwie zachodnio-pomorskim – o prawie 7 tys. ha, a najmniejszy w województwie opolskim – wzrost o nieco ponad 110 ha. Procentowo największy, bo o prawie 190%, wzrost powierzchni upraw ekologicznych odnotowano w województwie łódzkim, a najmniejszy – o 21% w województwie podlaskim (tabela 8).

Tabela 8.

Zmiana powierzchni ekologicznych użytków rolnych z certyfikatem w podziale na województwa w Polsce w latach 2005-2006.

	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha			
	2005	2006	Różnica 2005-2006	Zmiana w % 2005/2006
Dolnośląskie	3 961,0	8 782,3	4 821,3	122
Kujawsko-Pomorskie	1 034,1	1 560,0	525,9	51
Lubelskie	3 130,8	4 934,2	1 803,4	58
Lubuskie	786,7	1 825,8	1 039,1	132
Łódzkie	418,5	1 212,7	794,2	190
Małopolskie	3 919,1	7 237,8	3 318,7	85
Mazowieckie	2 975,6	5 627,1	2 651,5	89
Opolskie	142,1	252,7	110,6	78
Podkarpackie	4 771,5	9 302,7	4 531,2	95
Podlaskie	2 053,0	3 648,4	439,1	21
Pomorskie	1 332,9	1 772,0	439,1	33
Śląskie	138,0	340,9	202,9	147
Świętokrzyskie	2 667,7	4 492,6	1 824,9	68
Warmińsko-Mazurskie	4 817,5	8 643,9	3 826,4	79
Wielkopolskie	1 681,7	3 741,0	2 059,3	122
Zachodniopomorskie	4 841,4	11 716,5	6 875,1	142
POLSKA	38 672,7	75 090,7	36 418,0	94

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

III.2. Wielkość gospodarstw

Największą grupę gospodarstw ekologicznych w 2005 oraz 2006 r stanowiły gospodarstwa z powierzchnią upraw ekologicznych do 5 ha. Drugą, pod względem wielkości, grupą były gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha. W analizowanym okresie gospodarstwa z powierzchnią upraw ekologicznych do 10 ha stanowiły ponad 50% wszystkich gospodarstw ekologicznych. Szczegółowe dane o liczbie gospodarstw w latach 2005-2006 zawiera tabela 9, a udział procentowy prezentuje wykres 2.

Struktura obszarowa gospodarstw ekologicznych w latach 2005-2006 zmieniła się nieznacznie. Udział gospodarstw do 5 ha zmniejszył się o 2% na rzecz gospodarstw o wielkości 20-100 ha. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. zmniejszył się udział gospodarstw w grupach 10-20 ha i 20-50 ha, zwiększył natomiast gospodarstw najmniejszych - do 5 ha upraw ekologicznych.

Tabela 9.

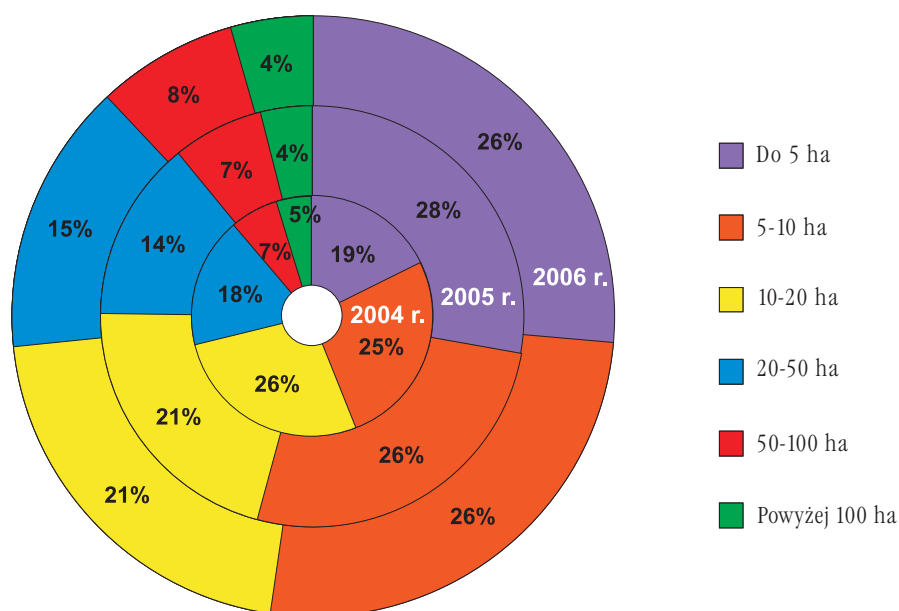
Gospodarstwa ekologiczne w podziale na grupy obszarowe zgodnie z wielkością powierzchni upraw ekologicznych w Polsce w latach 2005–2006.

	Do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	Powyżej 100 ha
2005	2 002	1 879	1 516	1 017	496	272
2006	2 434	2 374	1 939	1 333	698	409

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie danych przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

Wykres 2.

Struktura gospodarstw ekologicznych pod względem wielkości ekologicznych użytków rolnych (upraw) w latach 2005–2006.

III.3. Liczba przetwórnii ekologicznych w Polsce w latach 2005–2006

W 2005 r. w Polsce działało 99 przetwórnii artykułów spożywczych produkujących metodami ekologicznymi. Najwięcej takich przetwórnii działało w województwach mazowieckim (17) lubelskim (14) i wielkopolskim (9). Jednocześnie w każdym z trzech województw: lubuskim, pomorskim i opolskim, działała tylko 1 przetwórnia. Szczegółowe informacje o liczbie działających przetwórnii w podziale na województwa i UJC w Polsce w 2005 r. przedstawiają dane z tabeli 10.

Tabela 10.

Liczba przetwórnictwa ekologicznego w Polsce, w podziale na województwa, kontrolowanych przez poszczególne UJC w 2005 r.

	Agro Bio Test	Biocert Małopolska	Bioekspert	COBICO	Ekogwarancja PTRE	PCBC	PNG	OGÓŁEM
Dolnośląskie	2	0	0	0	3	0	1	6
Kujawsko-Pomorskie	6	0	0	0	2	0	0	8
Lubelskie	0	0	0	0	13	0	1	14
Lubuskie	1	0	0	0	0	0	0	1
Łódzkie	2	0	0	0	2	0	0	4
Małopolskie	1	0	1	4	1	0	0	7
Mazowieckie	3	0	3	0	11	0	0	17
Opolskie	0	0	0	0	1	0	0	1
Podkarpackie	0	0	0	0	6	0	0	6
Podlaskie	1	0	1	0	3	0	0	5
Pomorskie	0	0	0	0	1	0	0	1
Śląskie	6	0	0	0	0	0	0	6
Świętokrzyskie	0	0	1	0	3	0	0	4
Warmińsko-Mazurskie	2	0	0	0	0	1	0	3
Wielkopolskie	1	0	1	0	2	5	0	9
Zachodniopomorskie	2	0	1	0	3	1	0	7
POLSKA	27	0	8	4	51	7	2	99

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2005 r.

W 2006 r. działało w Polsce 170 przetwórnictwa produkujących metodami ekologicznymi (tabela 11). Podobnie jak w roku poprzednim najwięcej takich przetwórnictwa działało w województwach: mazowieckim (17), lubelskim (14) i wielkopolskim (9). Najmniej w województwach: opolskim (1), lubuskim (2) i łódzkim (3).

W 2006 r. obok 170 przetwórnictwa artykułów spożywczych zarejestrowanych było również 14 innych podmiotów działających w rolnictwie ekologicznym, takich jak: importerzy z państw trzecich, podmioty wprowadzające do obrotu, podmioty przygotowujące pasze, materiały paszowe i mieszanki paszowe oraz producenci materiału nasiennego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego.

Tabela 11.

Liczba przetwórnicy ekologicznych w Polsce, w podziale na województwa, kontrolowanych przez poszczególne UJC w 2006 r.

	Agro Bio Test	Biocert Małopolska	Bioekspert	COBICO	Ekogwarancja PTRE	PCBC	PNG	OGÓŁEM
Dolnośląskie	3	0	0	0	9	1	1	14
Kujawsko-Pomorskie	7	0	0	0	3	0	0	10
Lubelskie	1	0	1	0	22	1	0	25
Lubuskie	1	0	1	0	0	0	0	2
Łódzkie	2	0	0	0	1	0	0	3
Małopolskie	1	2	1	5	1	0	0	10
Mazowieckie	7	0	3	0	16	0	0	26
Opolskie	0	0	0	0	1	0	0	1
Podkarpackie	0	0	0	1	11	0	0	12
Podlaskie	1	0	0	0	6	0	0	7
Pomorskie	2	0	0	0	3	0	0	5
Śląskie	7	2	3	1	1	0	0	14
Świętokrzyskie	0	0	0	0	6	0	1	7
Warmińsko-Mazurskie	2	0	1	0	1	1	0	5
Wielkopolskie	2	1	1	0	9	4	0	16
Zachodniopomorskie	3	0	1	0	6	2	0	12
Ogółem	39	5	12	7	96	9	2	170

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazanych przez UJC wg stanu na 31 grudnia 2006 r.

Liczba przetwórnicy ekologicznych skontrolowanych w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2006 r. wzrosła w przypadku wszystkich upoważnionych jednostek certyfikujących. Największy wzrost liczby kontrolowanych przetwórnicy odnotowały Ekogwarancja PTRE oraz Agro Bio Test. Szczegółowe informacje dotyczące zmian liczby przetwórnicy, w podziale na UJC w Polsce w latach 2005–2006, przedstawiają dane z tabeli 12.

W latach 2005–2006 liczba przetwórnicy ekologicznych w Polsce wzrosła o 72%. Największy wzrost liczby przetwórnicy ekologicznych odnotowano w tym czasie w województwach: lubelskim (11), mazowieckim (9) oraz dolnośląskim i śląskim – po 8. W województwie opolskim liczba przetwórnicy ekologicznych nie zmieniła się, zaś w województwie łódzkim zmniejszyła o 1. Szczegółowe zmiany liczby przetwórnicy w podziale na województwa w latach 2005–2006 przedstawiają dane z tabeli 13.

Tabela 12.

Zmiana liczby przetwórcy, w podziale na kontrolujące je UJC, w Polsce w latach 2005-2006

	2005	2006	Zmiana 2005/2006	Zmiana w % 2005/2006
Agro Bio Test	27	39	12	44
Biocert Małopolska	0	5	5	-
Bioekspert	8	12	4	33
COBICO	4	7	3	75
Ekogwarancja PSTRE	51	96	45	88
PCBC	7	9	2	29
PNG	2	2	0	0
Polska	99	170	71	72

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazane przez UJC stan na 31 grudnia 2006 r.

Tabela 13.

Zmiana liczby przetwórcy ekologicznych, w podziale na województwa, w Polsce w latach 2005-2006.

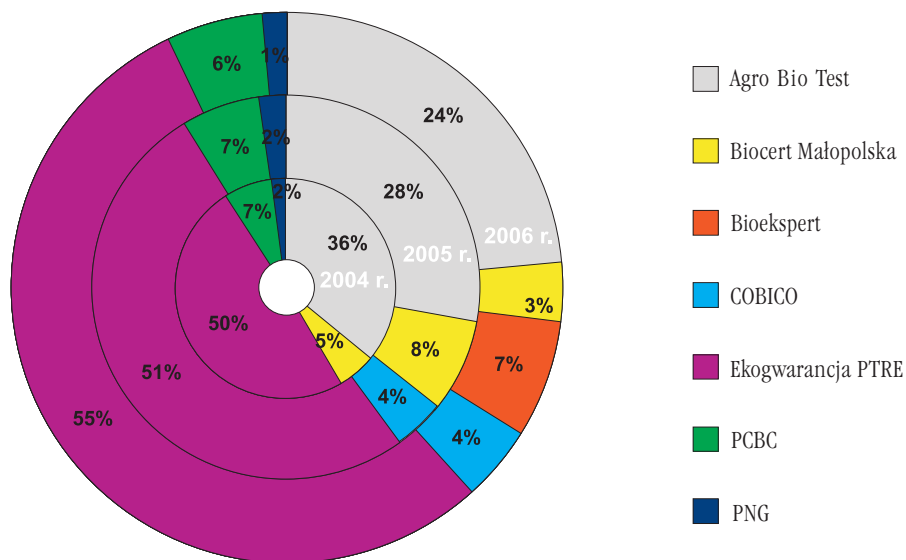
	Liczba przetwórcy 2005 r.	Liczba przetwórcy 2006 r.	Zmiana 2005/2006	Zmiana w % 2005/2006
Dolnośląskie	6	14	8	133
Kujawsko-Pomorskie	8	10	2	25
Lubelskie	14	25	11	79
Lubuskie	1	2	1	100
Łódzkie	4	3	-1	-25
Małopolskie	7	10	3	43
Mazowieckie	17	26	9	53
Opolskie	1	1	0	0
Podkarpackie	6	12	6	100
Podlaskie	5	7	2	40
Pomorskie	1	5	4	400
Śląskie	6	14	8	133
Świętokrzyskie	4	7	3	75
Warmińsko-Mazurskie	3	5	2	67
Wielkopolskie	9	17	8	89
Zachodniopomorskie	7	12	5	71
POLSKA	99	170	71	72

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie wykazów producentów przekazane przez UJC stan na 31 grudnia 2006 r.

W latach 2005-2006 ponad 3/4 przetwórcy produkujących metodami ekologicznymi zostało skontrolowanych przez dwie UJC. W 2005 r. Ekogwarancja PTRE skontrolowała 51 przetwórcy, a Agro Bio Test - 27. W roku następnym liczba przetwórcy kontrolowanych przez jednostkę Ekogwarancja PTRE wzrosła do 96, zaś Agro Bio Test do 39. Udział poszczególnych UJC w kontroli przetwórcy w Polsce w latach 2004-2006 ilustruje wykres 3.

Wykres 3.

Udział upoważnionych jednostek certyfikujących w liczbie kontroli przetwórci w Polsce w latach 2004–2006.

III.4. Dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce

Dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego, jak i rynków zbytu dla jego produktów, jaki obserwujemy zarówno w Polsce, jak i innych krajach europejskich, pozwala prognozować dalszy wzrost zainteresowania tym sektorem ze strony producentów, przetwórców, importerów oraz konsumentów. Zgodnie z przewidywaniami Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi opublikowanymi w „Planie Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007–2013”⁵, w naszym kraju w 2013 r. będzie funkcjonowało około 20 000 gospodarstw ekologicznych, na powierzchni około 600 000 ha użytków rolnych (tabela 14). Szczegółowe informacje o przewidywanym rozwoju rolnictwa ekologicznego w poszczególnych latach przedstawiają dane w załączniku 2.

Tabela 14.

Prognozowany rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2007–2013

Rok	Liczba gospodarstw	Powierzchnia użytków rolnych (ha)
2007	10 500	260 000
2008	12 000	300 000
2009	13 500	350 000
2010	15 000	400 000
2011	16 500	450 000
2012	18 000	500 000
2013	20 000	600 000

Źródło: Plan Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007–2013.; MRiRW, Warszawa, marzec 2007 r.

⁵ Pełny tekst dostępny na stronach MRiRW: <http://www.minrol.gov.pl/DesktopDefault.aspx?TabOrgId=1154&LangId=0>

IV. DOTACJE DO KOSZTÓW KONTROLI ORAZ DOPLĄTY DO POWIERZCHNI PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ

IV.1. Dotacje do kosztów kontroli w latach 2005–2006

Na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898 z późn. zm.) producenci rolni w latach 2005–2006 otrzymywali dotacje na dofinansowanie kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych dokonywanych przez UJC. Obowiązujące stawki dotacji zestawiono w tabeli 15.

Tabela 15.

Stawki dotacji na dofinansowanie kosztów kontroli w rolnictwie ekologicznym w latach 2005–2006.

Powierzchnia gospodarstwa	Stawki dotacji (PLN)	
	2005	2006
do 5 ha użytków rolnych	450	450
powyżej 5 ha do 10 ha użytków rolnych	500	500
powyżej 10 ha do 20 ha użytków rolnych	550	550
powyżej 20 ha do 50 ha użytków rolnych	600	600
powyżej 50 ha do 100 ha użytków rolnych	650	650
powyżej 100 ha użytków rolnych	700	700

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie: Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 kwietnia 2004 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz.U. 2004 Nr 72 poz. 655 z późn., zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz.U. 2006 Nr 98 poz. 683 z późn. zm.).

W 2005 r. dotacje na dofinansowanie do kosztów kontroli wypłacono 6 706 producentom rolnym, w tym 1 637 rolnikom posiadającym certyfikat zgodności. Łączna kwota dotacji wypłacona w 2005 r. wyniosła ponad 3,5 mln PLN (tabela 16). Szczegółowe informacje dotyczące dotacji na dofinansowanie do kosztów kontroli w 2005 r. przedstawiają dane w załączniku 3.

Tabela 16.

Liczba gospodarstw i kwota dotacji na dofinansowanie do kosztów kontroli wypłaconych rolnikom ekologicznym w podziale na województwa w 2005 r.

Województwo	Gospodarstwa z certyfikatem zgodności	Gospodarstwa w okresie przestawiania na ekologiczne metody produkcji	Razem ilość gospodarstw	Kwota dotacji (PLN)
Dolnośląskie	108	217	325	184 650
Kujawsko-Pomorskie	51	74	125	69 200
Lubelskie	198	534	732	383 650
Lubuskie	19	187	206	119 350
Łódzkie	32	131	163	84 250
Małopolskie	266	849	1 115	542 300
Mazowieckie	187	504	691	358 550
Opolskie	14	21	35	18 650
Podkarpackie	163	688	851	443 200
Podlaskie	98	361	459	247 750
Pomorskie	34	125	159	90 600
Śląskie	18	35	53	26 950
Świętokrzyskie	259	500	759	378 600
Warmińsko-Mazurskie	90	399	489	282 000
Wielkopolskie	29	110	139	78 600
Zachodniopomorskie	71	334	405	246 900
POLSKA	1 637	5 069	6 706	3 555 200

Źródło: Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie.

W 2006 r. dotacje na dofinansowanie do kosztów kontroli wypłacono 8 789 rolnikom ekologicznym, w tym 1 898 rolnikom posiadającym certyfikat zgodności. Łączna kwota dotacji, wypłaconych w 2006 r., wyniosła prawie 4,7 mln PLN (tabela 17). W 2006 r. nie wypłacono dotacji 192 wnioskującym, na łączną kwotę 104 tys. PLN (co stanowi nieco ponad 2% ogólnej liczby złożonych wniosków). Najczęstszą przyczyną nie wypłacenia dotacji było nieterminowe złożenie wniosku oraz nieterminowe złożenie poprawek do wniosku zawierającego błędy. Dotacji nie otrzymały również podmioty nie należące do sektora rolniczego m.in. szkoły rolnicze, zakłady karne czy parki narodowe prowadzące gospodarstwa pomocnicze.

Szczegółowe informacje o liczbie gospodarstw i kwocie dotacji na dofinansowanie do kosztów kontroli w 2006 r. w podziale na poszczególne UJC i województwa przedstawiono w załączniku 4.

Kluczowy wpływ na zwiększenie wydatków na dofinansowanie do kosztów kontroli miał ciągły rozwój rolnictwa ekologicznego. Kwota wypłaconych dotacji wzrosła w 2005 r. o 742 tys. PLN, a w 2006 r. o 1,129 mln PLN. Powiększyła się również grupa producentów rolnych, która została objęta dotacjami odpowiednio o 3 052 gospodarstw w 2005 r. i 2 083 w 2006 r. Odsetek ekologicznych producentów rolnych, którzy skorzystali z dotacji do kosztów kontroli w latach 2005–2006 utrzymywał się na wysokim poziomie. Dotacje otrzymało ponad 93% uprawnionych rolników.

Tabela 17.

Liczba gospodarstw i kwota dotacji na dofinansowanie do kosztów kontroli wypłaconych rolnikom ekologicznym w podziale na województwa w 2006 r.

Województwo	Wnioski złożone w 2006 r.		Wnioski, na podstawie których wypłacono dotacje				Wnioski, na podstawie których nie wypłacono dotacji	
	Liczba wniosków	Kwota dotacji (PLN)	Liczba wniosków	Gospodarstwa z certyfikatem zgodności	Gospodarstwa w okresie przestawiania na ekologiczne metody produkcji	Kwota dotacji (PLN)	Liczba wniosków	Kwota dotacji (PLN)
Dolnośląskie	464	265 200	447	104	343	256 050	17	9 150
Kujawsko-Pomorskie	158	86 750	154	57	97	84 500	4	2 250
Lubelskie	1 033	542 500	1 008	196	812	529 300	25	13 200
Lubuskie	299	175 950	291	39	252	171 550	8	4 400
Łódzkie	197	102 100	193	37	156	99 900	4	2 200
Małopolskie	1 328	646 650	1 319	320	999	642 000	9	4 650
Mazowieckie	896	463 500	873	200	673	451 750	23	11 750
Opolskie	46	25 300	45	17	28	24 700	1	600
Podkarpackie	1 186	610 650	1 155	195	960	594 100	31	16 550
Podlaskie	619	334 750	605	93	512	327 150	14	7 600
Pomorskie	217	123 500	212	45	167	120 600	5	2 900
Śląskie	94	48 550	94	24	70	48 550	0	0
Świętokrzyskie	867	432 300	855	294	561	426 300	12	6 000
Warmińsko-Mazurskie	633	367 100	619	103	516	358 700	14	8 400
Wielkopolskie	203	116 650	195	45	150	112 400	8	4 250
Zachodniopomorskie	741	446 950	724	129	595	436 900	17	10 050
POLSKA	8 981	4 788 400	8 789	1 898	6 891	4 684 450	192	103 950

Źródło: Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie.

IV.2. Dopłaty w rolnictwie ekologicznym w ramach programów rolnośrodowiskowych PROW 2004-2006

Od 1999 r. rolnicy ekologiczni w Polsce korzystają z dopłat do powierzchni upraw ekologicznych. Do 2004 r. dopłaty wypłacane były z budżetu państwa, a od 2004 r., po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, rolnictwo ekologiczne wspierane jest dotacjami w ramach programów rolnośrodowiskowych Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 (PROW 2004-2006). Warianty pakietu rolnictwa ekologicznego PROW 2004-2006 i odpowiadające im kwoty dopłat zestawiono w tabeli 18.

Tabela 18.

Warianty pakietu rolnictwa ekologicznego (S02) w ramach programów rolnośrodowiskowych PROW 2004-2006.

Kod wariantu	Nazwa wariantu	Kwota dotacji (PLN/ha)
S02a01	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu)	680
S02a02	Uprawy rolnicze (z certyfikatem)	600
S02b01	Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu)	330
S02b02	Trwałe użytki zielone (z certyfikatem)	260
S02c01	Uprawy warzywnicze (bez certyfikatu)	980
S02c02	Uprawy warzywnicze (z certyfikatem)	940
S02d01	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu)	1 800
S02d02	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem)	1 540

Źródło: Opracowano w GIJHARS na podstawie PROW 2004-2006.

Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotacje w ramach pakietu rolnictwa ekologicznego w 2004 r. wypłacono na rzecz 3 530 gospodarstw, w 2005 r. – 6 742, zaś w 2006 r. – 8 630 (tabela 19). Z danych tych wynika, iż w poszczególnych latach z dotacji skorzystało blisko 94% wszystkich rolników ekologicznych.

Tabela 19.

Liczba producentów którym wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w latach 2004-2006.

Województwo	Liczba gospodarstw korzystających z dotacji w ramach pakietu rolnictwa ekologicznego											
	ogółem (S02)			tylko bez certyfikatu (S02_01)			tylko z certyfikatem (S02_02)			łącznie z certyfikatem i bez certyfikatu (S02_01 i S02_02)		
	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Dolnośląskie	176	366	445	99	258	278	71	91	118	6	17	49
Kujawsko-Pomorskie	86	138	161	31	81	78	47	49	65	8	8	18
Lubelskie	377	728	698	174	504	610	154	149	225	49	75	133
Lubuskie	60	176	243	43	156	183	15	14	32	2	6	28
Łódzkie	66	161	196	38	130	141	23	26	31	5	5	24
Małopolskie	664	1143	1334	49	814	689	202	299	469	13	30	176
Mazowieckie	412	759	973	227	534	564	158	182	304	27	43	105
Opolskie	22	32	39	7	14	17	15	13	17	0	5	5
Podkarpackie	403	791	1119	216	549	728	155	194	289	32	48	102
Podlaskie	209	497	643	112	381	441	82	94	152	15	22	50
Pomorskie	55	131	161	30	100	108	23	29	42	2	2	11
Śląskie	42	85	119	20	62	79	22	20	27	0	3	13
Świętokrzyskie	518	737	836	227	434	363	244	243	342	47	60	131
Warmińsko-Mazurskie	217	419	529	128	309	324	75	93	175	14	17	30
Wielkopolskie	62	197	269	35	164	208	24	26	44	3	7	17
Zachodniopomorskie	161	382	595	99	302	445	54	65	104	8	15	46
POLSKA	3 530	6 742	8 630	1 935	4 792	5 256	1 364	1 587	2 436	231	363	938

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Powierzchnia, na której gospodarowano metodami ekologicznymi, będąca podstawą wypłaty dotacji w roku 2004 wynosiła 68 270,2 ha, w roku 2005 - 146 408,2 ha, zaś w roku 2006 już 196 203,8 ha (tabela 20). Spośród ogólnej powierzchni upraw ekologicznych w naszym kraju, dotacjami zostało objętych 82,5% w 2004 r., 92,0% w 2005 r. i 86,0% w 2006 r. Zestawienia dotyczące powierzchni użytków rolnych, do której wypłacono dotacje, w podziale na województwa i podstawowe typy realizowanych wariantów pakietu rolnictwa ekologicznego w latach 2004-2006 znajdują się w załącznikach 5, 6 i 7.

Tabela 20.

Powierzchnia upraw w gospodarstwach, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w 2004-2006 r.

Region	Powierzchnia upraw (ha) dotowana w ramach pakietu rolnictwa ekologicznego								
	ogółem (S02)			tylko bez certyfikatu (S02_01)			tylko z certyfikatem (S02_02)		
	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Dolnośląskie	7 061,8	13 092,1	16 078,7	4 423,6	9 423,2	9 654,3	2 638,2	3 668,9	6 424,4
Kujawsko-Pomorskie	1 781,4	3 217,8	4 414,9	839,4	2 171,3	2 846,0	942,0	1 046,5	1 568,9
Lubelskie	5 081,5	10 289,1	16 514,3	2 820,4	7 368,3	11 992,7	2 261,1	2 920,8	4 521,7
Lubuskie	1 645,0	6 852,0	11 170,8	941,4	5 948,2	9 428,5	703,6	903,8	1 742,3
Łódzkie	1 066,3	2 241,0	3 101,7	717,1	1 834,9	2 240,8	349,2	406,1	861,0
Małopolskie	6 696,2	10 681,9	12 455,5	3 400,0	6 477,0	5 808,4	3 296,2	4 204,9	6 647,1
Mazowieckie	5 368,2	13 329,1	16 591,7	3 207,0	10 549,9	11 422,4	2 161,2	2 779,2	5 169,3
Opolskie	388,7	555,7	642,4	256,8	371,0	406,0	131,9	184,7	236,4
Podkarpackie	7 650,4	13 859,7	17 896,2	4 127,7	9 649,1	10 153,8	3 522,7	4 210,6	7 742,4
Podlaskie	3 855,3	8 356,4	12 149,7	1 990,2	6 108,5	8 213,2	1 865,1	2 247,9	3 936,5
Pomorskie	1 436,2	4 798,6	5 864,9	542,1	3 686,5	4 429,9	894,1	1 112,1	1 434,9
Śląskie	420,1	1 652,3	2 578,8	325,0	1 552,8	2 219,0	95,1	99,5	359,8
Świętokrzyskie	4 528,7	6 602,7	7 749,9	2 173,6	4 191,5	3 746,0	2 355,0	2 411,2	4 003,9
Warmińsko-Mazurskie	7 545,9	13 711,5	18 799,8	3 636,0	8 949,0	11 603,3	3 909,9	4 762,5	7 196,4
Wielkopolskie	3 344,6	10 636,4	15 127,3	2 170,5	9 095,5	11 967,0	1 174,2	1 540,9	3 160,3
Zachodniopomorskie	10 400,0	26 531,9	35 067,2	6 135,0	21 087,1	24 878,8	4 265,0	5 444,8	10 188,4
POLSKA	68 270,2	146 408,2	196 203,8	37 705,8	108 463,8	131 010,1	30 564,4	37 944,4	65 193,7

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

W ramach pakietu rolnictwa ekologicznego wypłacono dotacje w wysokości: 34,9 mln PLN w 2004 r., 81,3 mln PLN w 2005 r. i 119,6 mln PLN w 2006 r. (tabela 21). Dane o kwotach dotacji wypłaconych za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na województwa i podstawowe typy realizowanych wariantów w latach 2004-2006 znajdują się w załącznikach 8, 9 i 10.

Tabela 21.

Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w latach 2004–2006.

Region	Kwota dotacji (tys. PLN) wypłacona w ramach pakietu rolnictwa ekologicznego								
	ogółem (S02)			tylko bez certyfikatu (S02_01)			tylko z certyfikatem (S02_02)		
	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Dolnośląskie	2 816,7	6 034,7	7 905,3	1 651,9	4 501,8	5 476,6	1 164,8	1 532,9	2 428,7
Kujawsko-Pomorskie	1 224,0	2 894,1	4 489,2	654,5	2 270,6	3 544,3	569,5	623,5	944,9
Lubelskie	3 569,0	7 548,3	12 144,3	1 887,7	5 445,6	9 045,7	1 681,3	2 102,7	3 098,6
Lubuskie	871,4	3 214,8	5 370,8	435,2	2 680,9	4 552,8	436,2	533,9	818,0
Łódzkie	850,3	2 513,5	3 356,8	648,3	2 264,6	2 833,5	202,0	248,9	523,3
Małopolskie	3 020,6	5 679,7	6 824,2	1 835,3	3 945,5	3 932,1	1 185,3	1 734,2	2 892,1
Mazowieckie	3 292,1	7 645,2	10 546,0	1 949,9	5 891,5	7 528,3	1 342,2	1 753,7	3 017,7
Opolskie	186,4	424,5	504,2	111,2	309,2	366,1	75,2	115,3	138,1
Podkarpackie	3 360,4	6 780,0	9 186,6	1 983,6	4 908,8	5 935,6	1 376,8	1 871,2	3 251,0
Podlaskie	2 159,5	4 977,3	7 624,2	1 236,6	3 827,7	5 503,4	922,9	1 149,6	2 120,8
Pomorskie	752,1	2 213,5	2 736,3	332,5	1 664,7	2 034,5	419,6	548,8	701,8
Śląskie	240,6	970,9	1 681,5	180,1	902,6	1 491,0	60,5	68,3	190,5
Świętokrzyskie	2 980,2	4 440,2	5 208,1	1 500,5	2 892,6	2 733,4	1 479,7	1 547,6	2 474,7
Warmińsko-Mazurskie	3 394,8	7 301,3	9 948,6	1 799,2	5 283,7	6 722,5	1 595,6	2 017,6	3 226,1
Wielkopolskie	1 440,3	5 764,8	10 137,0	949,2	5 114,7	8 825,6	491,1	650,1	1 311,4
Zachodniopomorskie	4 771,7	12 918,9	21 914,3	2 899,4	10 432,2	17 573,6	1 872,3	2 486,7	4 340,7
POLSKA	34 930,1	81 321,7	119 577,4	20 055,1	62 336,7	88 099,0	14 875,0	18 985,0	31 478,4

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

V. ROLNICTWO EKOLOGICZNE NA ŚWIECIE

V.1. Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia produkcji ekologicznej na Świecie

W 2005 r. na Świecie było prawie 634 tys. gospodarstw rolnych, które gospodarowały metodami ekologicznymi na powierzchni ponad 30,5 mln ha. Największa powierzchnia ekologicznych użytków rolnych znajdowała się w Australii i krajach Oceanii – ponad 11,8 mln ha. W Europie produkcja metodami ekologicznymi była prowadzona na obszarze 6,9 mln ha, a w Ameryce Łacińskiej na ponad 5,8 mln ha (tabela 22). Powierzchnię produkcji ekologicznej na Świecie w podziale na kontynenty w 2005 r. przedstawia wykres 4, zaś dane dotyczące powierzchni i liczby gospodarstw w krajach europejskich wykres 5.

Największa liczba gospodarstw ekologicznych znajdowała się na kontynencie europejskim, gdzie ekologiczne metody produkcji stosowane były w ponad 187,5 tys. gospodarstwach (szczegółowe dane o liczbie gospodarstw i powierzchni produkcji ekologicznej na świecie prezentuje załącznik 11). Niewiele mniej takich gospodarstw, bo ponad 176,5 tys., zlokalizowanych było w Ameryce Łacińskiej.

Odsetek powierzchni upraw ekologicznych, w użytkach rolnych ogółem, na Świecie w 2005 r. wyniósł 0,7%. Największy udział powierzchni produkcji ekologicznej w użytkach rolnych ogółem odnotowano w Australii i Oceanii – 2,6% oraz Europie – 1,4%, a najmniejszy w Afryce 0,1%.

Tabela 22.

Powierzchnia i liczba gospodarstw ekologicznych na Świecie w podziale na kontynenty w 2005 r.

	Powierzchnia (ha)	Udział powierzchni w użytkach rolnych ogółem	Liczba gospodarstw ekologicznych
Afryka	890 504	0,1%	124 805
Azja	2 893 572	0,2%	129 927
Europa	6 920 462	1,4%	187 697
W tym EU	6 260 553	3,9%	160 380
Ameryka Łacińska	5 809 320	0,9%	176 710
Ameryka Północna	2 199 225	0,6%	12 063
Australia i Oceania	11 845 100	2,6%	2 689
Świat	30 558 183	0,7%	633 891

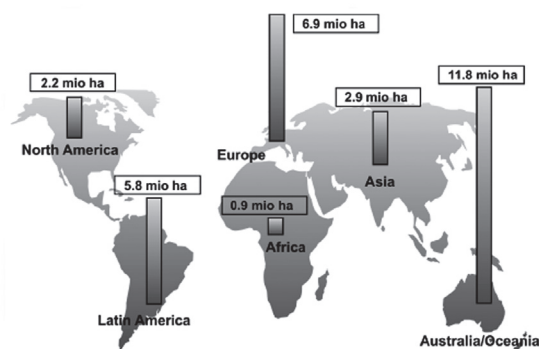
Źródło: Willer i Yussefi, 2007 oraz FiBL 2006. Stan na 31 grudnia 2005 r.⁶

⁶ FiBL (2006) *Organic Agricultural Land and Farms in the European Union*, 31.12.2005, Internet: http://www.organic-europe.net/europe_eu/statistics-europe.htm i Willer, Helga i Yussefi, Minou, Ed. (2007) *The World of Organic Agriculture – Statistics and Emerging Trends 2007*. International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM), DE-Bonn and Research Institute of Organic Agriculture, FiBL, Frick, Szwajcaria.

Najslabiej rozwinięte rolnictwo ekologiczne występuje na kontynencie afrykańskim. W 2005 r. metodami ekologicznymi uprawiano tam tylko 890 tys. ha w prawie 125 tys. gospodarstwach, zaś udział powierzchni produkcji ekologicznych wynosił zaledwie 0,1% użytków rolnych.

Wykres 4.

Powierzchnia produkcji ekologicznej na Świecie (w mln ha) w podziale na kontynenty w 2005 r.

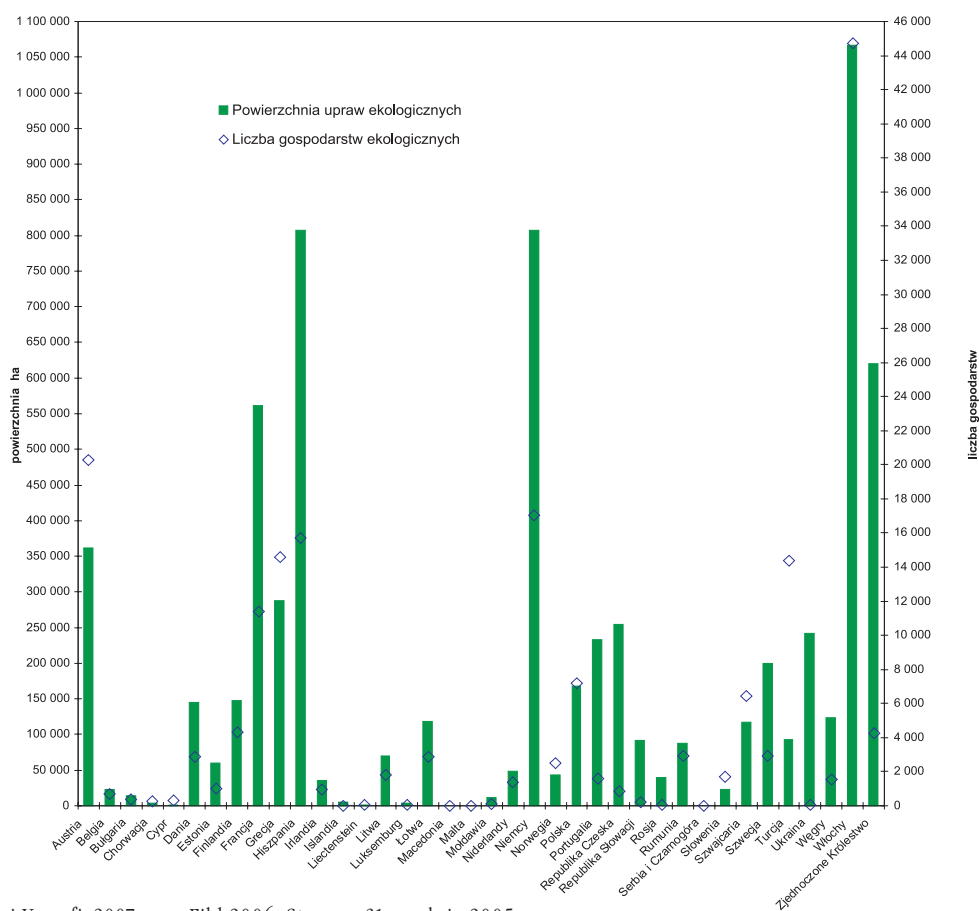

© SOEL, Source: SOEL-FIBL Survey 2007

Źródło: Willer i Yusefi, 2007. Stan na 31 grudnia 2005 r.

Wykres 5.

Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia produkcji ekologicznej w krajach europejskich w 2005 r.

Źródło: Willer i Yusefi, 2007 oraz Fibl 2006. Stan na 31 grudnia 2005 r.

V.2. Państwa o największej powierzchni produkcji ekologicznej

Państwami o największej powierzchni produkcji ekologicznej są: Australia - 11,8 mln ha, Argentyna - 3,1 mln ha, Chiny - 2,3 mln ha, USA - 1,6 mln ha oraz Włochy - 1,1 mln ha (tabela 23). Powierzchnia produkcji ekologicznej w Australii wynika głównie z przestawienia na ekologiczne metody produkcji dużej powierzchni naturalnych i ekstensywnie uprawianych terenów zielonych oraz naturalnych pastwisk. Wśród 20 państw na Świecie o największej powierzchni użytków rolnych uprawianych metodami ekologicznymi znajduje się 11 państw europejskich (w tym 10 należących do Unii Europejskiej). Największa powierzchnia upraw ekologicznych w Europie znajduje się we Włoszech, w Hiszpanii, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Francji. Polska w roku 2005, z powierzchnią ok. 160 tys. ha, zajmowała 25 miejsce na Świecie, 12 w Europie i 11 w Unii Europejskiej. Zestawienie krajów z największą powierzchnią produkcji ekologicznej przedstawia załącznik 11.

Tabela 23.

Państwa o największej powierzchni produkcji ekologicznej w 2005 r.

Świat	Ranking		Państwa	Powierzchnia produkcji ekologicznej (ha)
	Europa	Unia Europejska		
1			Australia	11 800 000
2			Argentyna	3 099 427
3			Chiny	2 300 000
4			USA	1 620 351
5	1	1	Włochy	1 067 102
6			Brazylia	842 000
7	2	2	Hiszpania	807 569
8	3	3	Niemcy	807 406
9			Urugwaj	759 000
10	4	4	Wielka Brytania	619 852
11			Kanada	578 874
12	5	5	Francja	560 838
13			Boliwia	364 100
14	6	6	Austria	360 972
15			Meksyk	307 692
16	7	7	Grecja	288 255
17	8	8	Czechy	254 982
18	9		Ukraina	241 980
19	10	9	Portugalia	233 458
20	11	10	Szwecja	200 010
			...	
25	12	11	Polska	159 709

Źródło: Willer i Yussefi, 2007. Stan na 31 grudnia 2005 r.

V.3. Państwa o największej liczbie gospodarstw ekologicznych

W 2005 r. najwięcej gospodarstw stosujących ekologiczne metody produkcji w rolnictwie znajdowało się w Meksyku – ponad 83 tys., Włoszech – 44,7 tys., Ugandzie – 40 tys. oraz na Sri Lance i Filipinach po 35 tys. W Europie, obok Włoch, najwięcej takich gospodarstw znajdowało się w Austrii, Niemczech, Hiszpanii i Grecji. W tym samym roku Polska z 7 182 gospodarstwami ekologicznymi zajmowała 21 miejsce na Świecie, 8 w Europie i 7 w Unii Europejskiej (tabela 24). Zestawienie krajów z największą liczbą gospodarstw ekologicznych przedstawia załącznik 11.

Tabela 24.

Państwa o największej liczbie gospodarstw ekologicznych w 2005 r.

Świat	Ranking		Państwo	Liczba gospodarstw ekologicznych
	Europa	Unia Europejska		
1			Meksyk	83 174
2	1	1	Włochy	44 733
3			Uganda	40 000
4			Sri Lanka	35 000
5			Filipiny	34 990
6			Tanzania	34 791
7			Peru	33 474
8	2	2	Austria	20 310
9			Timor Wschodni	18 388
10	3	3	Niemcy	17 020
11			Kenia	15 815
12	4	4	Hiszpania	15 693
13			Indonezja	15 473
14			Brazylia	15 000
15	5	5	Grecja	14 614
16	6		Turcja	14 401
17			Maroko	12 051
18	7	6	Francja	11 402
19			Zambia	9 248
20			Stany Zjednoczone Ameryki	8 445
21	8	7	Polska	7 182

Źródło: Willer i Youssefi, 2007. Stan na 31 grudnia 2005 r.

V.4. Państwa o największym udziale powierzchni produkcji ekologicznej

Duże udziały powierzchni produkcji ekologicznej w ogólnej powierzchni użytków rolnych obserwuje się głównie w państwach europejskich. W 2005 r., udział ten w Europie wynosił ogółem 1,4%, a w krajach należących do Unii Europejskiej 3,8%. W poszczególnych państwach największy odsetek powierzchni produkcji ekologicznej w 2005 r. odnotowano w Lichtensteinie – 27,9%, Austrii – 14,2%, Szwajcarii – 10,9%, Włoszech – 8,4% i Estonii – 7,2%. Spoza Europy w pierwszej 20 krajów o największym udziale powierzchni ekologicznej znajdowały się: Timor Wschodni 6,3% oraz Urugwaj 5,1%.

W 2005 r. Polska z udziałem 1% powierzchni produkcji ekologicznej w powierzchni użytków rolnych ogółem znalazła się na 38 miejscu na Świecie, 26 w Europie i 23 w Unii Europejskiej (tabela 25). Zestawienie krajów z największym udziałem powierzchni produkcji ekologicznej przedstawia załącznik 11.

Tabela 25.

Państwa o największym udziale powierzchni ekologicznej w 2005 r.

Świat	Ranking		Państwa	Udział powierzchni produkcji ekologicznej w ogólnej powierzchni użytków rolnych (%)
	Europa	Unia Europejska		
1	1		Liechtenstein	27,9
2	2	1	Austria	14,2
3	3		Szwajcaria	10,9
4	4	2	Włochy	8,4
5	5	3	Estonia	7,2
6	6	4	Finlandia	6,5
7	7	5	Portugalia	6,3
8			Timor Wschodni	6,3
9	8	6	Szwecja	6,3
10	9	7	Czechy	6,0
11	10	8	Dania	5,6
12			Urugwaj	5,1
13	11	9	Słowacja	4,9
14	12	10	Słowenia	4,8
15	13	11	Łotwa	4,8
16	14	12	Niemcy	4,7
17	15		Norwegia	4,1
18	16	13	Wielka Brytania	3,9
19	17	14	Hiszpania	3,2
20	18	15	Grecja	3,2
			...	
38	26	23	Polska	1,0

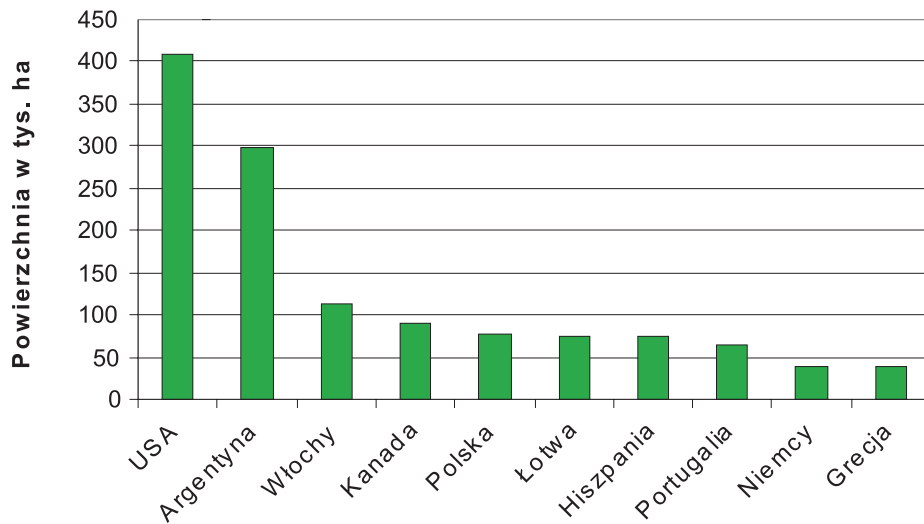
Źródło: Willer i Yussefi, 2007. Stan na 31 grudnia 2005 r.

V.5. Państwa o największym wzroście powierzchni produkcji ekologicznej w latach 2004-2005

Rolnictwo ekologiczne na Świecie rozwija się bardzo dynamicznie. Jednocześnie można zaobserwować duże zróżnicowanie wielkości powierzchni ekologicznych użytków rolnych w poszczególnych państwach. Uzależnione jest to m.in. od wielkości państwa, dotychczasowego stopnia rozwoju rolnictwa ekologicznego, potencjalnych rynków zbytu oraz sytuacji społecznej, politycznej i gospodarczej. Na przestrzeni lat 2004-2005 powierzchnia rolnictwa ekologicznego najbardziej wzrosła w Stanach Zjednoczonych Ameryki - o ponad 400 tys. ha, Argentynie o około 300 tys. ha, we Włoszech o ponad 110 tys. ha, Kanadzie - o 90 tys. ha i Polsce - o 77 tys. ha. Szczegółowe dane dotyczące wzrostu powierzchni rolnictwa ekologicznego w latach 2004-2005 przedstawia wykres 6.

Wykres 6.

Państwa o największym wzroście powierzchni ekologicznych użytków rolnych w latach 2004–2005.

Źródło: Willer i Yussefi, 2007. Stan na 31 grudnia 2005 r

ZAŁĄCZNIKI**Załącznik 1. Lista jednostek certyfikujących**

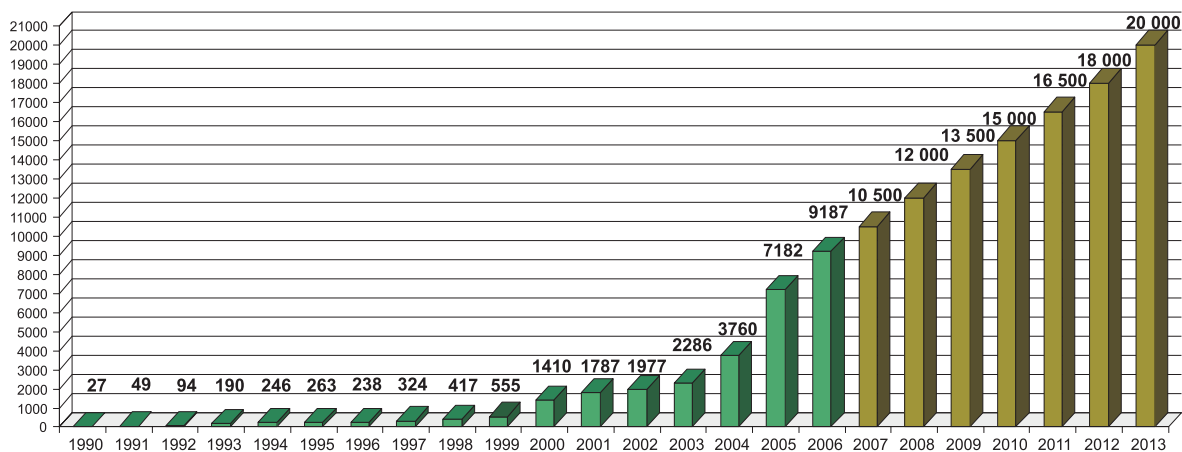
Lista jednostek certyfikujących akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie rolnictwa ekologicznego, zgodnie z Polską Normą PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące działania jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów” i upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o rolnictwie ekologicznym* (Dz. U. Nr 93, poz. 898 z późn. zm.), do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w zakresie:

- produkcji rolnej i pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części,
- przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego,
- wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego.

Lp.	Nazwa upoważnionej jednostki certyfikującej i numer nadany w upoważnieniu	Siedziba i dane kontaktowe
1	2	3
1)	EKO GWARANCJA PTRE Sp. z o.o. RE-01/2005/PL	20-834 Lublin, ul. Irysowa 12/2 www: http://www.ekogwarancja.pl e-mail: biuro@ekogwarancja.pl tel. 081 742 68 64 fax 081 742 83 14 tel. kom. 0601 252 506
2)	PNG Sp. z o.o. RE-02/2005/PL	26-065 Piekoszów www: http://www.png.ecofarm.pl e-mail: png@ecofarm.pl tel. 041 306 40 00 fax 041 306 48 00 tel. kom. 0607 373 695, 0609 725 591
3)	COBICO Sp. z o.o. RE-03/2005/PL	31-559 Kraków, ul. Grzegórzecka 77 www: http://www.cobico.pl e-mail: cobico@cobico.pl tel. 012 632 35 71, 012 630 90 90 fax 012 416 36 46
4)	BIOEKSPERT Sp. z o.o. RE-04/2005/PL	02-564 Warszawa, ul. Narbutta 3A m1 www: http://www.bioekspert.waw.pl e-mail: bioekspert@bioekspert.waw.pl tel. 022 825 10 78, 022 499 53 66 fax 022 825 18 12, 022 499 53 67 tel./fax 023 679 70 90
5)	BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o.o. RE-05/2005/PL	31-503 Kraków, ul. Lubicz 25 A www: http://www.biocert.pl e-mail: sekretariat@biocert.pl tel. 012 430 36 06 tel. kom. 0509 668 424

6)	Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., Biuro ds. Badań i Certyfikacji, Oddział w Pile RE-06/2005/PL	64-920 Piła, ul. Śniadeckich 5 www: http://www.pcbc.gov.pl e-mail: pcbcpila@i-pila.pl tel. 067 213 87 00 fax 067 213 83 84
7)	AGRO BIO TEST Sp. z o.o. RE-07/2005/PL	02-787 Warszawa, ul. Nowoursynowska 166 www: http://www.agrobiotest.pl e-mail: agro.bio.test@agrobiotest.pl tel./fax 022 847 87 39

Załącznik 2. Liczba gospodarstw ekologicznych w Polsce w latach 1990–2006 oraz prognoza rozwoju do roku 2013 (wg Planu Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007–2013).

Źródło: Plan Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007–2013.

Załącznik 3. Liczba gospodarstw i kwota dotacji do kosztów kontroli w rolnictwie ekologicznym w podziale na upoważnione jednostki certyfikujące i województwa w 2005 r.

Województwo	Upoważniona jednostka certyfikująca														RAZEM	
	Agro Bio Test		Biocert Matopolska		Bioekspert		COBICO		Ekogwarancja PTRE		PCBC		PNG		Liczba wniosków	Kwota dotacji
	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji		
Dołnośląskie	185	103 650	13	7 500	15	8 450	37	22 400	21	12 000	15	8 850	39	21 800	325	184 650
Kujawsko-Pomorskie	78	43 300	0	0	20	11 200	0	0	11	5 750	16	8 950	0	0	125	69 200
Lubelskie	53	28 700	0	0	30	15 250	2	1 000	620	325 300	4	2 250	23	11 150	732	383 650
Lubuskie	31	19 200	1	650	53	29 950	6	3 800	4	2 300	99	56 200	12	7 250	206	119 350
Łódzkie	26	13 900	0	0	54	27 750	7	3 450	51	26 300	2	1 150	23	11 700	163	84 250
Małopolskie	420	210 850	162	75 900	39	19 500	379	179 500	109	53 450	6	3 100	0	0	1 115	542 300
Mazowieckie	115	60 150	0	0	139	71 900	0	0	428	221 700	2	1 100	7	3 700	691	358 550
Opolskie	28	14 900	0	0	1	450	2	1 200	0	0	0	0	4	2 100	35	18 650
Podkarpackie	24	13 300	19	10 100	171	84 500	182	95 950	383	203 350	10	6 000	62	30 000	851	443 200
Podlaskie	144	78 650	0	0	98	53 050	0	0	208	111 100	8	4 400	1	550	459	247 750
Pomorskie	77	43 550	0	0	27	15 650	1	600	2	1 350	47	26 350	5	3 100	159	90 600
Śląskie	38	19 000	0	0	3	1 350	5	2 650	1	450	1	550	5	2 950	53	26 950
Świętokrzyskie	11	5 300	0	0	27	12 950	3	1 350	541	269 900	62	31 750	115	57 350	759	378 600
Warmińsko-Mazurskie	71	41 750	0	0	248	141 200	2	1 250	119	68 300	24	14 050	25	15 450	489	282 000
Wielkopolskie	65	36 400	0	0	10	5 450	0	0	6	3 250	58	33 500	0	0	139	78 600
Zachodniopomorskie	136	81 100	6	3 900	28	17 850	1	700	38	21 650	194	120 300	2	1 400	405	246 900
POLSKA	1 502	813 700	201	98 050	963	516 450	627	313 850	2 542	1 326 150	548	318 500	323	168 500	6 706	3 555 200

Źródło: dane Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie.

Załącznik 4. Liczba gospodarstw i kwota dotacji do kosztów kontroli w rolnictwie ekologicznym w podziale na upoważnione jednostki certyfikujące i województwa w 2006 r.

Województwo	Upoważniona jednostka certyfikująca														RAZEM	
	Agro Bio Test		Biocert Małopolska		Bioekspert		COBICO		Ekogwarancja PTRE		PCBC		PNG			
	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji	Liczba wniosków	Kwota dotacji
Dolnośląskie	256	145 050	29	16 850	14	7 900	64	38 050	22	12 500	19	11 100	43	24 600	447	256 050
Kujawsko-Pomorskie	94	51 650	0	0	23	12 850	0	0	15	7 850	22	12 150	0	0	154	84 500
Lubelskie	69	37 300	0	0	35	17 850	2	1 000	871	457 800	5	2 600	26	12 750	1 008	529 300
Lubuskie	62	37 950	3	1 550	72	41 500	9	5 800	5	2 950	121	69 950	19	11 850	291	171 550
Łódzkie	34	17 800	0	0	69	35 650	11	5 500	60	31 050	3	1 800	16	8 100	193	99 900
Małopolskie	447	222 500	325	155 900	35	17 500	396	188 150	112	55 950	4	2 000	0	0	1 319	642 000
Mazowieckie	146	75 900	4	2 250	169	87 600	0	0	539	278 250	2	1 100	13	6 650	873	451 750
Opolskie	31	17 000	1	550	1	450	4	2 150	3	1 750	0	0	5	2 800	45	24 700
Podkarpackie	114	64 450	1	550	28	16 150	1	600	4	2 450	59	33 350	5	3 050	212	120 600
Podlaskie	194	105 550	0	0	126	68 300	0	0	275	147 700	9	4 950	1	650	605	327 150
Pomorskie	114	64 450	1	550	28	16 150	1	600	4	2 450	59	33 350	5	3 050	212	120 600
Śląskie	64	32 850	3	1 800	4	1 800	18	9 300	1	450	1	550	3	1 800	94	48 550
Świętokrzyskie	9	4 350	1	500	36	17 400	4	1 900	616	306 800	62	31 900	127	63 450	855	426 300
Warmińsko-Mazurskie	95	55 650	7	4 100	309	176 600	2	1 250	146	84 600	28	16 550	32	19 950	619	358 700
Wielkopolskie	79	44 700	0	0	15	8 100	0	0	11	6 250	90	53 350	0	0	195	112 400
Zachodniopomorskie	199	120 200	29	18 100	47	29 350	3	2 000	74	42 050	365	220 300	7	4 900	724	436 900
POLSKA	1 919	1 047 350	450	225 700	1 173	633 150	802	403 950	3 231	1 690 300	801	468 050	413	215 950	8 789	4 684 450

Źródło: dane Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie.

Załącznik 5. Powierzchnia upraw w gospodarstwach, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2004 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01	Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02	Trwale użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01	Trwale użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02	Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01	Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu) - S02D01	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem) - S02D02
Polska	ogółem	16 006,29	15 173,26	19 914,09	13 636,76	211,80	427,56	1 573,58	1 326,85
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	15 312,21	0,00	19 144,89	0,00	197,02	0,00	1 519,50	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	13 445,03	0,00	11 178,43	0,00	331,52	0,00	1 121,72
Dolnośląskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	694,08	1 728,23	769,20	2 458,33	14,78	96,04	54,08	205,13
	ogółem	1 074,14	1 410,85	3 294,81	1 195,73	14,51	4,02	40,14	27,55
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 066,64	0,00	3 271,36	0,00	14,51	0,00	40,14	0,00
Kujawsko - Pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 364,28	0,00	1 079,55	0,00	3,92	0,00	26,84
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	7,50	46,57	23,45	116,18	0,00	0,10	0,00	0,71
	ogółem	509,42	715,82	201,83	185,30	11,83	26,97	116,27	13,95
Lubelskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	441,26	0,00	178,28	0,00	3,53	0,00	116,06	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	645,64	0,00	107,15	0,00	17,93	0,00	10,77
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	68,16	70,18	23,55	78,15	8,30	9,04	0,21	3,18
	ogółem	1 723,91	1 254,64	799,81	447,58	47,79	110,55	248,92	448,31
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 619,52	0,00	760,82	0,00	46,20	0,00	239,53	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	969,48	0,00	369,26	0,00	67,73	0,00	339,86
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	104,39	285,16	38,99	78,32	1,59	42,82	9,39	108,45

Lubuskie	ogółem	218,44	4,00	679,60	181,21	1,83	4,35	41,49	72,94
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	207,82	0,00	679,60	0,00	1,83	0,00	41,49	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	433,38	0,00	91,33	0,00	4,10	0,00	72,94
Łódzkie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	10,62	11,71	0,00	89,88	0,00	0,25	0,00	0,00
	ogółem	422,42	198,41	119,81	122,38	2,51	12,72	172,34	15,72
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	415,87	0,00	107,33	0,00	2,51	0,00	171,96	0,00
Małopolskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	170,75	0,00	106,69	0,00	11,69	0,00	11,39
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	6,55	27,66	12,48	15,69	0,00	1,03	0,38	4,33
	ogółem	871,99	724,64	2 357,28	2 499,57	4,78	10,37	165,93	61,61
Mazowieckie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	829,73	0,00	2 342,80	0,00	4,78	0,00	163,88	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	635,40	0,00	2 285,71	0,00	10,37	0,00	54,61
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	42,26	89,24	14,48	213,86	0,00	0,00	2,05	7,00
Opolskie	ogółem	1 764,45	1 266,70	1 296,65	665,41	19,84	44,20	126,10	184,87
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 692,06	0,00	1 247,72	0,00	19,84	0,00	125,38	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 066,64	0,00	561,90	0,00	37,80	0,00	165,69
Podkarpackie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	72,39	200,06	48,93	103,51	0,00	6,40	0,72	19,18
	ogółem	48,05	102,61	193,13	26,11	9,03	1,78	6,60	1,38
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	48,05	0,00	193,13	0,00	9,03	0,00	6,60	0,00
Podkarpackie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	102,61	0,00	26,11	0,00	1,78	0,00	1,38
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ogółem	1 230,25	747,33	2 743,45	2 672,66	4,58	11,76	149,42	90,97
Podkarpackie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 164,09	0,00	2 496,01	0,00	4,58	0,00	127,28	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	631,70	0,00	1 983,72	0,00	4,73	0,00	74,26
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	66,16	115,63	247,44	688,94	0,00	7,03	22,14	16,71

Podlaskie	ogółem	1 119,12	1 019,91	757,36	783,72	16,21	26,37	97,48	35,14
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 084,42	0,00	698,34	0,00	16,21	0,00	93,18	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	864,15	0,00	698,77	0,00	25,48	0,00	27,42
Pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	34,70	155,76	59,02	84,95	0,00	0,89	4,30	7,72
	ogółem	335,64	495,89	184,52	377,39	4,64	5,58	17,30	15,20
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	334,54	0,00	184,52	0,00	4,64	0,00	17,20	0,00
Śląskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	492,79	0,00	285,70	0,00	4,18	0,00	15,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	1,10	3,10	0,00	91,69	0,00	1,40	0,10	0,20
	ogółem	163,97	66,36	151,74	18,57	0,00	1,80	9,33	8,35
Świętokrzyskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	163,97	0,00	151,74	0,00	0,00	0,00	9,33	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	66,36	0,00	18,57	0,00	1,80	0,00	8,35
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Warmińsko - Mazurskie	ogółem	1 238,08	1 417,89	727,47	675,08	40,36	99,75	167,71	162,31
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 134,63	0,00	689,89	0,00	35,47	0,00	160,81	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 213,05	0,00	577,29	0,00	78,43	0,00	133,06
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	103,45	204,84	37,58	97,79	4,89	21,32	6,90	29,25
	ogółem	1 441,30	1 943,42	2 118,60	1 891,43	2,47	25,15	73,67	49,89
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 409,51	0,00	2 036,66	0,00	2,47	0,00	68,10	0,00
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 769,04	0,00	1 613,47	0,00	24,68	0,00	48,54
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	31,79	174,38	81,94	277,96	0,00	0,47	5,57	1,35
	ogółem	958,82	683,30	1 156,99	462,94	17,28	15,75	37,36	12,20
Wielkopolskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	952,39	0,00	1 150,80	0,00	17,28	0,00	37,36	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	629,93	0,00	443,46	0,00	14,84	0,00	11,90
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	6,43	53,37	6,19	19,48	0,00	0,91	0,00	0,30

Zachodnio- pomorskie	ogółem	2 886,29	2 680,40	3 131,04	1 431,68	14,14	26,44	103,52	126,46
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 747,71	0,00	2 955,89	0,00	14,14	0,00	101,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	2 389,83	0,00	929,75	0,00	22,06	0,00	119,71
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	138,58	290,57	175,15	501,93	0,00	4,38	2,32	6,75

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 6. Powierzchnia upraw, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2005 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01		Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02		Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01		Trwałe użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02		Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01		Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02		Uprawy sadownicze (bez certyfikatu) w tym jagodowe - S02D01		Uprawy sadownicze (z certyfikatem) w tym jagodowe - S02D02	
		ogółem	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02
Polska	ogółem	52 166,59	20 104,59	49 177,57	15 459,93	448,30	501,78	6 671,30	1 878,09	430,98	448,30	501,78	6 671,30	6 366,83	0,00	1 878,09	0,00
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	50 760,79	0,00	47 599,65	0,00	430,98	0,00	6 366,83	0,00	430,98	0,00	6 366,83	6 366,83	0,00	0,00	0,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	15 918,00	0,00	11 821,03	0,00	0,00	368,39	1 375,76	0,00	0,00	368,39	0,00	0,00	1 375,76	0,00	0,00
Dolnośląskie	ogółem	1 405,80	4 186,59	1 577,92	3 638,90	17,32	133,39	304,47	502,33	10,39	17,32	15,06	403,60	51,57	403,60	51,57	0,00
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 783,04	1 916,60	6 226,21	1 685,67	10,39	15,06	403,60	51,57	5,35	10,39	15,06	403,60	51,57	403,60	51,57	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	2 533,15	0,00	5 971,09	0,00	5,35	0,00	0,00	0,00	0,00	5,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,00	1 634,50	0,00	1 268,98	0,00	6,80	0,00	49,80	0,00	0,00	6,80	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	249,89	282,10	255,12	416,69	5,04	8,26	0,00	1,77	5,04	8,26	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00

Kujawsko - Pomorskie	ogółem	1 074,52	799,43	313,31	209,80	9,50	25,37	774,00	11,93
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 019,20	0,00	298,50	0,00	7,70	0,00	674,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	717,42	0,00	148,77	0,00	17,38	0,00	9,90
Lubelskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	55,32	82,01	14,81	61,03	1,80	7,99	100,00	2,03
	ogółem	3 595,88	1 550,15	2 609,08	685,60	50,58	115,71	1 112,80	569,30
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 453,08	0,00	2 536,69	0,00	49,75	0,00	1 037,69	0,00
Lubuskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	862,60	0,00	343,53	0,00	71,86	0,00	349,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	142,80	687,55	72,39	342,07	0,83	43,85	75,11	220,30
	ogółem	1 941,59	490,80	3 925,48	303,86	6,46	4,90	74,62	104,24
Łódzkie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 927,12	0,00	3 826,71	0,00	6,19	0,00	70,58	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	364,33	0,00	88,02	0,00	3,20	0,00	60,39
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	14,47	126,47	98,77	215,84	0,27	1,70	4,04	43,85
Małopolskie	ogółem	599,58	237,98	221,39	123,66	3,86	10,64	1 010,05	33,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	593,22	0,00	210,45	0,00	3,86	0,00	1 007,85	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	225,23	0,00	106,50	0,00	10,28	0,00	30,47
Mazowieckie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	6,36	12,75	10,94	17,16	0,00	0,36	2,20	3,33
	ogółem	2 387,94	1 310,77	3 639,01	2 769,79	25,46	22,92	424,62	101,46
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 194,94	0,00	3 567,15	0,00	25,46	0,00	421,81	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 156,70	0,00	2 542,57	0,00	22,52	0,00	78,59
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	193,00	154,07	71,86	227,22	0,00	0,40	2,81	22,87
	ogółem	4 974,83	1 578,63	5 094,14	866,24	65,70	52,54	415,18	281,82
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	4 870,81	0,00	5 038,45	0,00	63,26	0,00	413,07	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 208,38	0,00	734,88	0,00	31,93	0,00	240,40
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	104,02	370,25	55,69	131,36	2,44	20,61	2,11	41,42

Opolskie	ogółem	84,39	153,12	181,80	22,59	2,23	6,79	102,58	2,16
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	75,50	0,00	162,55	0,00	2,23	0,00	98,76	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	97,98	0,00	15,19	0,00	4,90	0,00	0,91
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	8,89	55,14	19,25	7,40	0,00	1,89	3,82	1,25
Podkarpackie	ogółem	3 138,60	1 124,47	6 088,49	2 878,79	10,39	15,12	411,60	192,18
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 047,38	0,00	5 681,12	0,00	10,19	0,00	393,83	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	907,26	0,00	2 005,35	0,00	6,45	0,00	107,54
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	91,22	217,21	407,37	873,44	0,20	8,67	17,77	84,64
Podlaskie	ogółem	3 485,98	1 295,97	2 287,38	878,81	44,34	20,28	290,79	52,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 412,20	0,00	2 145,29	0,00	44,34	0,00	287,19	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 086,79	0,00	681,75	0,00	18,65	0,00	49,37
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	73,78	209,18	142,09	197,06	0,00	1,63	3,60	3,43
Pomorskie	ogółem	1 453,55	733,69	2 163,48	359,82	14,84	5,08	54,60	13,51
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 453,21	0,00	2 163,48	0,00	14,84	0,00	52,50	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	731,22	0,00	287,10	0,00	5,08	0,00	9,64
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,34	2,47	0,00	72,72	0,00	0,00	2,10	3,87
Śląskie	ogółem	981,27	67,34	543,53	19,76	1,87	2,13	26,17	10,30
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	977,22	0,00	540,78	0,00	1,87	0,00	25,89	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	55,47	0,00	19,57	0,00	2,03	0,00	6,46
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	4,05	11,87	2,75	0,19	0,00	0,10	0,28	3,84
Świętokrzyskie	ogółem	2 354,32	1 506,87	1 421,07	626,64	43,05	87,84	373,07	189,88
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 253,14	0,00	1 388,38	0,00	40,72	0,00	364,44	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 218,61	0,00	524,93	0,00	57,57	0,00	156,53
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	101,18	288,26	32,69	101,71	2,33	30,27	8,63	33,35

Warmińsko - Mazurskie	ogółem	5 354,13	2 815,08	3 235,79	1 826,94	116,67	55,43	242,39	65,09
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	5 266,54	0,00	3 056,68	0,00	116,67	0,00	178,66	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 815,78	0,00	1 543,37	0,00	54,77	0,00	63,10
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	87,59	999,30	179,11	283,57	0,00	0,66	63,73	1,99
Wielkopolskie	ogółem	5 201,27	1 061,53	3 384,10	445,09	23,36	9,50	486,73	24,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	5 159,14	0,00	3 360,79	0,00	23,36	0,00	486,43	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	850,18	0,00	383,23	0,00	5,98	0,00	16,35
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	42,13	211,35	23,31	61,86	0,00	3,52	0,30	8,45
Zachodnio-pomorskie	ogółem	12 755,70	3 462,16	7 843,31	1 756,87	19,60	52,47	468,50	173,25
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	12 524,94	0,00	7 651,54	0,00	15,19	0,00	450,53	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	2 985,55	0,00	1 127,29	0,00	48,99	0,00	147,31
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	230,76	476,61	191,77	629,58	4,41	3,48	17,97	25,94

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 7. Powierzchnia upraw, do której wypłacono dotacje za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2006 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01	Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02	Trwale użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01	Trwale użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02	Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01	Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02	Uprawy sadownicze (bez certyfikatu) w tym jagodowe - S02D01	Uprawy sadownicze (z certyfikatem) w tym jagodowe - S02D02
Polska	ogółem	58 956,20	32 651,48	53 548,73	29 202,62	458,11	649,12	18 047,14	2 690,36
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	55 973,75	0,00	51 175,37	0,00	432,30	0,00	16 430,93	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	22 910,24	0,00	22 274,26	0,00	441,58	0,00	1 901,96
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	2 982,45	9 741,24	2 373,36	6 928,36	25,81	207,54	1 616,21	788,40
Dolnośląskie	ogółem	2 267,39	2 655,12	6 290,41	3 694,67	13,61	26,70	1 082,90	47,87
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 139,67	0,00	5 973,02	0,00	12,00	0,00	923,63	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 496,90	0,00	2 697,07	0,00	10,07	0,00	42,61
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	127,72	1 158,22	317,39	997,60	1,61	16,63	159,27	5,26
Kujawsko-Pomorskie	ogółem	823,34	1 185,32	449,60	317,00	9,50	37,58	1 563,53	29,01
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	800,85	0,00	444,85	0,00	9,50	0,00	1 332,11	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	886,23	0,00	170,91	0,00	21,67	0,00	11,69
Lubelskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	22,49	299,09	4,75	146,09	0,00	15,91	231,42	17,32
	ogółem	4 196,25	2 647,15	5 284,07	1 030,74	79,96	143,75	2 432,37	700,03
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 925,74	0,00	5 185,12	0,00	69,82	0,00	2 216,35	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 728,94	0,00	483,78	0,00	89,42	0,00	414,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	270,51	918,21	98,95	546,96	10,14	54,33	216,02	286,03

Lubuskie	ogółem	3 388,15	738,81	5 657,68	888,88	4,05	11,70	378,59	102,91
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 329,36	0,00	5 383,90	0,00	3,81	0,00	313,38	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	529,16	0,00	283,59	0,00	5,93	0,00	11,51
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	58,79	209,65	273,78	605,29	0,24	5,77	65,21	91,40
Łódzkie	ogółem	653,55	547,13	285,74	220,68	7,63	10,93	1 293,85	82,23
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	644,77	0,00	281,40	0,00	6,55	0,00	1 180,06	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	364,72	0,00	123,44	0,00	7,49	0,00	75,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	8,78	182,41	4,34	97,24	1,08	3,44	113,79	6,63
Małopolskie	ogółem	2 251,16	2 281,15	2 902,93	4 187,32	23,48	27,17	630,85	151,44
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 065,24	0,00	2 759,22	0,00	23,48	0,00	489,44	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 821,77	0,00	3 606,49	0,00	21,11	0,00	132,20
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	185,92	459,38	143,71	580,83	0,00	6,06	141,41	19,24
Mazowieckie	ogółem	5 280,52	3 082,26	4 843,43	1 676,88	30,99	75,98	1 267,46	334,22
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	5 004,33	0,00	4 758,60	0,00	27,27	0,00	1 132,76	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	2 260,23	0,00	1 239,63	0,00	37,88	0,00	259,78
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	276,19	822,03	84,83	437,25	3,72	38,10	134,70	74,44
Opolskie	ogółem	109,55	171,55	164,35	56,11	1,48	4,81	130,65	3,90
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	78,76	0,00	164,35	0,00	1,31	0,00	120,03	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	128,89	0,00	47,37	0,00	4,61	0,00	1,30
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	30,79	42,66	0,00	8,74	0,17	0,20	10,62	2,60
Podkarpackie	ogółem	3 909,05	2 035,18	5 503,92	5 337,89	12,55	23,29	728,31	346,01
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 390,15	0,00	4 914,29	0,00	12,25	0,00	671,10	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 329,70	0,00	4 115,00	0,00	11,20	0,00	273,85
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	518,90	705,48	589,63	1 222,89	0,30	12,09	57,21	72,16

Podlaskie	ogółem	4 834,66	2 225,64	2 706,38	1 472,06	21,78	77,39	650,38	161,43
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	4 669,57	0,00	2 546,79	0,00	21,78	0,00	613,63	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 513,71	0,00	1 037,00	0,00	63,77	0,00	88,79
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	165,09	711,93	159,59	435,06	0,00	13,62	36,75	72,64
Pomorskie	ogółem	1 653,29	900,14	2 662,14	503,81	22,39	14,29	92,12	16,68
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 455,67	0,00	2 581,80	0,00	22,39	0,00	86,15	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	728,85	0,00	498,18	0,00	8,53	0,00	10,20
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	197,62	171,29	80,34	5,63	0,00	5,76	5,97	6,48
Śląskie	ogółem	1 201,74	208,34	815,08	137,49	2,13	3,56	200,08	10,37
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 164,74	0,00	796,05	0,00	2,13	0,00	190,76	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	135,97	0,00	40,64	0,00	3,01	0,00	5,64
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	37,00	72,37	19,03	96,85	0,00	0,55	9,32	4,73
Świętokrzyskie	ogółem	2 036,43	2 447,60	1 227,95	1 170,69	28,61	116,72	453,02	268,86
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 891,72	0,00	1 198,90	0,00	25,05	0,00	388,39	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 653,70	0,00	921,70	0,00	92,84	0,00	196,71
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	144,71	793,90	29,05	248,99	3,56	23,88	64,63	72,15
Warmińsko-Mazurskie	ogółem	7 409,83	3 961,47	3 657,04	3 059,66	180,90	13,44	355,56	161,87
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	7 112,51	0,00	3 362,85	0,00	180,90	0,00	331,79	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	2 834,91	0,00	2 590,94	0,00	13,14	0,00	154,28
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	297,32	1 126,56	294,19	468,72	0,00	0,30	23,77	7,59
Wielkopolskie	ogółem	5 966,61	1 969,75	3 709,60	1 139,57	12,98	20,48	2 277,83	30,48
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	5 798,87	0,00	3 578,61	0,00	7,99	0,00	2 207,72	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 460,97	0,00	1 007,32	0,00	11,12	0,00	19,34
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	167,74	508,78	130,99	132,25	4,99	9,36	70,11	11,14

Zachodnio-pomorskie	ogółem	12 974,68	5 594,87	7 388,41	4 309,17	6,07	41,33	4 509,64	243,05
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	12 501,80	0,00	7 245,62	0,00	6,07	0,00	4 233,63	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	4 035,59	0,00	3 411,20	0,00	39,79	0,00	204,46
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	472,88	1 559,28	142,79	897,97	0,00	1,54	276,01	38,59

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 8. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2004 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01		Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02		Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01		Trwałe użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02		Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01		Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02		Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu) - S02D01		Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem) - S02D02	
		ogółem	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	ogółem	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	ogółem	realizujące warianty z certyfikatem S02_02
Polska	ogółem	10 950 994,72	9 036 489,60	5 996 599,62	3 319 284,54	212 405,20	416 107,92	2 895 134,40	2 103 020,92	0,00	0,00	0,00	0,00	2 795 990,40	0,00	2 103 020,92	0,00
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	10 465 379,52	0,00	5 744 118,60	0,00	197 746,36	0,00	2 795 990,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 795 990,40	0,00	2 103 020,92	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	485 615,20	1 058 777,40	252 481,02	569 194,08	14 658,84	91 986,52	99 144,00	325 241,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dolnośląskie	ogółem	650 649,16	795 967,20	914 661,99	321 803,56	14 219,80	3 891,60	72 367,20	43 150,80	0,00	0,00	0,00	0,00	72 367,20	0,00	43 150,80	0,00
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	645 549,16	0,00	906 701,07	0,00	14 219,80	0,00	72 367,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	72 367,20	0,00	43 150,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	767 865,60	0,00	287 810,64	0,00	3 778,80	0,00	41 977,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	5 100,00	28 101,60	7 960,92	33 992,92	0,00	112,80	0,00	1 173,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kujawsko-Pomorskie	ogółem	367 867,76	469 362,00	64 809,03	51 419,16	11 918,76	26 244,80	209 894,40	22 447,04
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	320 690,72	0,00	56 879,79	0,00	3 784,76	0,00	209 440,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	423 650,40	0,00	30 596,80	0,00	17 568,60	0,00	17 417,40
Lubelskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	47 177,04	45 711,60	7 929,24	20 822,36	8 134,00	8 676,20	453,60	5 029,64
	ogółem	1 161 933,00	769 368,00	227 152,20	110 077,50	47 377,12	105 421,00	451 213,20	696 406,48
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 090 728,84	0,00	214 285,50	0,00	45 818,92	0,00	434 311,20	0,00
Lubuskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	598 138,80	0,00	89 677,38	0,00	65 170,20	0,00	529 221,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	71 204,16	171 229,20	12 866,70	20 400,12	1 558,20	40 250,80	16 902,00	167 185,48
	ogółem	154 005,04	268 630,80	204 719,13	51 114,44	1 793,40	4 107,80	74 682,00	112 327,60
Łódzkie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	145 471,04	0,00	204 719,13	0,00	1 793,40	0,00	74 682,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	260 608,80	0,00	23 773,36	0,00	3 872,80	0,00	112 327,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	8 534,00	8 022,00	0,00	27 341,08	0,00	235,00	0,00	0,00
Małopolskie	ogółem	291 971,60	131 666,40	40 629,60	32 721,00	2 640,12	12 761,44	313 081,20	24 861,76
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	287 362,56	0,00	36 511,20	0,00	2 640,12	0,00	312 397,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	113 097,60	0,00	28 283,84	0,00	11 693,60	0,00	18 193,56
Mazowieckie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	4 609,04	18 568,80	4 118,40	4 437,16	0,00	1 067,84	684,00	6 668,20
	ogółem	669 681,68	490 910,40	832 171,23	579 523,10	5 158,72	10 661,48	328 334,40	104 165,60
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	639 616,16	0,00	826 743,39	0,00	5 158,72	0,00	323 996,40	0,00
Mazowieckie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	429 765,60	0,00	517 148,06	0,00	10 661,48	0,00	92 649,48
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	30 065,52	61 144,80	5 427,84	62 375,04	0,00	0,00	4 338,00	11 516,12
	ogółem	1 249 733,24	818 740,80	445 764,00	185 422,12	19 713,68	43 920,56	234 702,00	294 118,44
Mazowieckie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 197 139,32	0,00	428 452,20	0,00	19 713,68	0,00	233 406,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	685 288,80	0,00	155 974,52	0,00	37 427,04	0,00	262 899,56
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	52 593,92	133 452,00	17 311,80	29 447,60	0,00	6 493,52	1 296,00	31 218,88

Opolskie	ogółem	35 784,32	63 843,60	54 348,36	7 275,32	9 163,00	1 739,00	11 934,00	2 343,88
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	35 784,32	0,00	54 348,36	0,00	9 163,00	0,00	11 934,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	63 843,60	0,00	7 275,32	0,00	1 739,00	0,00	2 343,88
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podkarpackie	ogółem	866 734,80	496 004,40	837 551,22	718 251,82	4 809,84	11 494,32	274 456,80	151 077,08
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	820 932,72	0,00	753 158,34	0,00	4 809,84	0,00	234 309,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	418 203,60	0,00	543 905,70	0,00	4 812,80	0,00	121 875,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	45 802,08	77 800,80	84 392,88	174 346,12	0,00	6 681,52	40 147,20	29 201,48
Podlaskie	ogółem	783 153,28	635 584,80	258 197,94	207 192,18	16 577,68	25 026,56	178 718,40	55 125,84
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	758 474,72	0,00	238 688,34	0,00	16 577,68	0,00	170 722,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	539 217,60	0,00	184 457,78	0,00	24 118,52	0,00	42 879,76
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	24 678,56	96 367,20	19 509,60	22 734,40	0,00	908,04	7 995,60	12 246,08
Pomorskie	ogółem	234 085,92	292 696,80	62 393,10	95 084,60	4 658,92	5 816,72	31 323,60	25 998,28
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	233 337,92	0,00	62 393,10	0,00	4 658,92	0,00	31 143,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	290 836,80	0,00	71 245,20	0,00	4 500,72	0,00	25 690,28
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	748,00	1 860,00	0,00	23 839,40	0,00	1 316,00	180,00	308,00
Śląskie	ogółem	113 123,44	40 900,80	50 181,78	4 929,08	0,00	1 714,56	16 844,40	12 923,68
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	113 123,44	0,00	50 181,78	0,00	0,00	0,00	16 844,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	40 900,80	0,00	4 929,08	0,00	1 714,56	0,00	12 923,68
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Świętokrzyskie	ogółem	893 703,60	925 404,00	255 051,72	188 440,72	41 014,96	99 538,48	310 723,20	266 275,24
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	820 434,96	0,00	241 574,52	0,00	36 048,32	0,00	297 777,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	793 645,20	0,00	161 175,04	0,00	78 879,16	0,00	218 609,16
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	73 268,64	131 758,80	13 477,20	27 265,68	4 966,64	20 659,32	12 945,60	47 666,08

Warmińsko- Mazurskie	ogółem	996 915,36	1 083 504,00	666 667,32	410 508,80	2 548,00	23 864,72	133 027,20	77 754,60
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	974 562,40	0,00	639 508,32	0,00	2 548,00	0,00	123 001,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	974 830,80	0,00	336 564,80	0,00	0,00	23 422,92	75 675,60
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	22 352,96	108 673,20	27 159,00	73 944,00	0,00	441,80	10 026,00	2 079,00
	ogółem	557 523,84	346 948,20	307 437,57	110 108,96	16 954,00	14 994,88	67 248,00	19 049,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	552 276,96	0,00	304 986,33	0,00	16 954,00	0,00	67 248,00	0,00
Zachodnio- pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	308 521,80	0,00	104 031,20	0,00	13 968,40	0,00	18 495,40
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	5 246,88	38 426,40	2 451,24	6 077,76	0,00	1 026,48	0,00	554,40
	ogółem	1 924 128,68	1 406 957,40	774 863,43	245 412,18	13 857,20	24 910,00	186 584,40	194 994,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 829 894,28	0,00	724 987,23	0,00	13 857,20	0,00	182 408,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 269 296,40	0,00	203 241,74	0,00	20 792,80	0,00	184 599,80
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	94 234,40	137 661,00	49 876,20	42 170,44	0,00	4 117,20	4 176,00	10 395,00

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 9. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2005 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01	Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02	Trzasy użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01	Trzasy użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02	Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01	Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu) - S02D01	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem) - S02D02
Polska	ogółem	34 516 166,92	11 712 743,40	15 222 253,86	3 795 224,32	447 201,44	488 023,56	12 151 234,80	2 989 207,76
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	33 586 089,44	0,00	14 746 429,83	0,00	430 037,72	0,00	11 598 724,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	9 430 414,80	0,00	3 001 142,20	0,00	357 980,20	0,00	2 191 832,72
Dolnośląskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	930 077,48	2 282 328,60	475 824,03	794 082,12	17 163,72	130 043,36	552 510,00	797 375,04
	ogółem	1 818 267,64	1 037 592,60	1 943 908,89	398 593,00	10 231,20	14 425,24	729 352,80	82 282,20
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 661 958,76	0,00	1 874 948,46	0,00	5 292,00	0,00	729 352,80	0,00
Kujawsko-Pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	894 562,20	0,00	312 887,90	0,00	6 638,28	0,00	79 479,40
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	156 308,88	143 030,40	68 960,43	85 705,10	4 939,20	7 786,96	0,00	2 802,80
	ogółem	759 957,12	521 809,20	108 884,16	57 205,20	9 847,04	24 958,88	1 391 961,60	19 570,32
Lubelskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	719 854,80	0,00	103 069,56	0,00	8 083,04	0,00	1 211 961,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	466 009,20	0,00	41 041,00	0,00	17 303,52	0,00	16 191,56
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	40 102,32	55 800,00	5 814,60	16 164,20	1 764,00	7 655,36	180 000,00	3 378,76
Lubelskie	ogółem	2 458 173,48	948 001,20	885 913,38	158 511,08	50 550,36	110 403,00	2 050 952,40	885 811,08
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 359 750,28	0,00	861 245,88	0,00	49 736,96	0,00	1 915 682,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	533 962,80	0,00	84 093,10	0,00	68 490,28	0,00	545 699,00
Lubelskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	98 423,20	414 038,40	24 667,50	74 417,98	813,40	41 912,72	135 270,00	340 112,08

Lubuskie	ogółem	1 312 433,32	299 925,60	1 227 790,41	68 682,12	6 383,72	4 737,60	134 316,00	160 529,60
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 300 721,00	0,00	1 200 095,16	0,00	6 066,20	0,00	127 044,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	221 377,20	0,00	23 415,08	0,00	3 008,00	0,00	93 000,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	11 712,32	78 548,40	27 695,25	45 267,04	317,52	1 729,60	7 272,00	67 529,00
Łódzkie	ogółem	414 517,80	151 354,80	74 248,02	34 057,40	4 072,88	10 595,68	1 771 801,20	52 923,64
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	410 061,08	0,00	70 608,78	0,00	4 072,88	0,00	1 767 841,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	142 285,20	0,00	29 176,16	0,00	10 212,16	0,00	47 795,44
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	4 456,72	9 069,60	3 639,24	4 881,24	0,00	383,52	3 960,00	5 128,20
Małopolskie	ogółem	1 835 378,48	853 143,60	1 244 125,74	685 832,68	26 505,08	22 669,04	839 534,40	172 572,40
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 706 018,00	0,00	1 227 257,13	0,00	26 505,08	0,00	833 572,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	745 523,40	0,00	621 347,22	0,00	22 293,04	0,00	135 772,56
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	129 360,48	107 620,20	16 868,61	64 485,46	0,00	376,00	5 961,60	36 799,84
Mazowieckie	ogółem	3 465 918,52	1 017 370,80	1 604 186,10	236 085,20	64 797,60	51 959,44	756 626,40	448 324,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 391 859,72	0,00	1 584 033,66	0,00	62 406,40	0,00	752 828,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	779 224,80	0,00	197 441,40	0,00	32 087,84	0,00	381 735,20
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	74 058,80	238 146,00	20 152,44	38 643,80	2 391,20	19 871,60	3 798,00	66 589,60
Opolskie	ogółem	59 922,96	98 655,60	60 810,42	6 267,56	2 283,40	6 713,48	186 159,60	3 711,40
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	52 856,40	0,00	54 457,92	0,00	2 283,40	0,00	177 908,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	62 814,00	0,00	4 202,12	0,00	4 683,08	0,00	1 401,40
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	7 066,56	35 841,60	6 352,50	2 065,44	0,00	2 030,40	8 251,20	2 310,00
Podkarpackie	ogółem	2 273 944,48	748 660,80	1 862 820,76	783 910,40	10 470,32	15 551,36	761 576,40	323 092,00
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 208 380,24	0,00	1 717 673,56	0,00	10 274,32	0,00	728 164,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	610 106,40	0,00	564 561,14	0,00	6 630,76	0,00	179 872,00
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	65 564,24	138 554,40	145 147,20	219 349,26	196,00	8 920,60	33 411,60	143 220,00

Podlaskie	ogółem	2 458 095,28	808 173,60	788 567,34	237 719,30	43 723,68	19 901,68	537 278,40	83 772,92
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 407 085,76	0,00	736 473,21	0,00	43 723,68	0,00	530 542,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	677 974,80	0,00	183 912,82	0,00	18 301,80	0,00	78 133,44
Pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	51 009,52	130 198,80	52 094,13	53 806,48	0,00	1 599,88	6 735,60	5 639,48
	ogółem	989 419,04	429 570,00	561 639,54	91 368,16	14 997,92	5 322,28	98 600,40	22 536,36
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	989 141,60	0,00	561 639,54	0,00	14 997,92	0,00	94 770,00	0,00
Śląskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	427 791,60	0,00	72 460,96	0,00	5 322,28	0,00	15 384,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	277,44	1 778,40	0,00	18 907,20	0,00	0,00	3 830,40	7 151,76
	ogółem	677 082,12	44 073,60	176 035,20	5 713,76	1 832,60	2 239,08	47 696,40	16 259,32
Świętokrzyskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	674 328,12	0,00	175 116,48	0,00	1 832,60	0,00	47 192,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	36 372,00	0,00	5 664,36	0,00	2 126,28	0,00	10 311,84
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	2 754,00	7 701,60	918,72	49,40	0,00	112,80	504,00	5 947,48
Warmińsko - Mazurskie	ogółem	1 682 653,20	975 033,60	481 913,85	177 086,00	44 486,12	87 933,24	683 546,40	307 568,80
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 611 884,24	0,00	470 329,53	0,00	42 065,52	0,00	667 630,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	794 096,40	0,00	149 313,32	0,00	57 526,12	0,00	252 935,76
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	70 768,96	180 937,20	11 584,32	27 772,68	2 420,60	30 407,12	15 915,60	54 633,04
	ogółem	3 682 008,24	1 439 718,00	1 048 740,00	422 420,96	114 430,68	52 264,00	438 548,40	103 170,76
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 620 945,60	0,00	1 028 214,66	0,00	114 430,68	0,00	323 834,40	0,00
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_01	0,00	1 078 318,20	0,00	369 622,76	0,00	51 587,20	0,00	100 041,48
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	61 062,64	361 399,80	20 525,34	52 798,20	0,00	676,80	114 714,00	3 129,28
	ogółem	3 201 510,72	509 311,80	1 013 764,95	92 145,56	23 030,00	9 008,96	876 391,20	39 648,84
Wielkopolskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 171 494,16	0,00	1 005 166,47	0,00	23 030,00	0,00	875 851,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_01	0,00	379 559,40	0,00	77 502,62	0,00	5 700,16	0,00	26 635,84
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	30 016,56	129 752,40	8 598,48	14 642,94	0,00	3 308,80	540,00	13 013,00

Zachodnio-pomorskie	ogółem	7 426 884,52	1 830 348,60	2 138 905,10	339 625,94	19 558,84	49 340,60	846 892,80	267 433,32
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	7 299 749,68	0,00	2 076 099,83	0,00	15 237,04	0,00	814 546,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_01	0,00	1 580 437,20	0,00	264 500,24	0,00	46 069,40	0,00	227 442,60
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	127 134,84	249 911,40	62 805,27	75 125,70	4 321,80	3 271,20	32 346,00	39 990,72

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 10. Kwota wypłaconych dotacji za realizację pakietu rolnictwa ekologicznego w podziale na warianty i na województwa w 2006 r.

Region	Rodzaj gospodarstwa	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu) - S02A01	Uprawy rolnicze (z certyfikatem) - S02A02	Trwale użytki zielone (bez certyfikatu) - S02B01	Trwale użytki zielone (z certyfikatem) - S02B02	Uprawy warzywne (bez certyfikatu) - S02C01	Uprawy warzywne (z certyfikatem) - S02C02	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu) - S02D01	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem) - S02D02
Polska	ogółem	38 363 953,72	19 489 649,52	16 712 501,72	7 076 844,48	456 970,08	635 787,80	32 565 643,20	4 275 984,02
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	36 416 233,12	0,00	16 016 811,89	0,00	431 548,88	0,00	29 577 157,20	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	13 984 227,72	0,00	5 464 818,48	0,00	434 095,76	0,00	3 041 031,84
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	1 947 720,60	5 505 421,80	695 689,83	1 612 026,00	25 421,20	201 692,04	2 988 486,00	1 234 952,18
Dolnośląskie	ogółem	1 519 029,56	1 458 001,80	2 008 288,26	870 481,30	13 337,80	25 425,12	1 935 963,00	74 748,52
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 430 086,92	0,00	1 916 141,37	0,00	11 760,00	0,00	1 649 097,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	870 763,80	0,00	656 915,22	0,00	9 633,12	0,00	66 601,92
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	88 942,64	587 238,00	92 146,89	213 566,08	1 577,80	15 792,00	286 866,00	8 146,60

Kujawsko - Pomorskie	ogółem	567 417,16	774 562,80	154 641,63	86 996,26	9 370,76	37 423,28	2 812 881,60	45 893,54
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	551 089,00	0,00	152 932,89	0,00	9 370,76	0,00	2 395 468,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	576 248,40	0,00	49 189,92	0,00	0,00	0,00	19 145,28
Lubelskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	16 328,16	198 314,40	1 708,74	37 806,34	0,00	15 220,48	417 412,80	26 748,26
	ogółem	2 834 546,68	1 604 633,40	1 641 562,23	260 708,24	80 124,80	137 941,24	4 489 421,40	1 095 365,04
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 648 044,20	0,00	1 607 471,25	0,00	70 187,60	0,00	4 098 731,40	0,00
Lubuskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 031 154,60	0,00	115 513,84	0,00	85 301,24	0,00	650 409,76
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	185 902,48	573 478,80	34 090,98	145 194,40	9 937,20	52 640,00	390 690,00	444 955,28
	ogółem	2 222 131,20	451 869,60	1 644 485,90	196 249,04	4 067,00	11 390,92	682 142,40	158 481,40
Łódzkie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 182 154,00	0,00	1 552 952,15	0,00	3 831,80	0,00	504 624,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	325 526,40	0,00	75 356,32	0,00	5 574,20	0,00	17 725,40
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	39 977,20	126 343,20	91 533,75	120 892,72	235,20	5 816,72	117 518,40	140 756,00
Małopolskie	ogółem	452 967,04	336 001,80	96 420,72	49 012,08	7 885,08	10 851,36	2 276 186,40	127 475,04
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	446 622,64	0,00	94 781,28	0,00	6 826,68	0,00	2 070 946,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	218 999,40	0,00	22 136,14	0,00	7 457,96	0,00	117 200,16
Mazowieckie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	6 344,40	117 002,40	1 639,44	26 875,94	1 058,40	3 393,40	205 239,60	10 274,88
	ogółem	1 711 129,56	1 527 631,80	954 749,40	1 079 117,00	24 505,88	27 707,44	1 241 697,60	257 608,12
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 585 247,28	0,00	911 551,41	0,00	24 505,88	0,00	956 221,20	0,00
Mazowieckie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 206 467,40	0,00	909 631,06	0,00	21 550,44	0,00	225 714,72
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	125 882,28	321 164,40	43 197,99	169 485,94	0,00	6 157,00	285 476,40	31 893,40
	ogółem	3 637 416,56	1 952 842,20	1 570 347,24	461 556,16	31 040,52	73 968,60	2 289 468,60	529 334,96
Mazowieckie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 448 127,68	0,00	1 538 012,52	0,00	27 394,92	0,00	2 042 130,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 439 463,00	0,00	343 190,64	0,00	37 349,96	0,00	412 371,96
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	189 288,88	513 379,20	32 334,72	118 365,52	3 645,60	36 618,64	247 338,00	116 963,00

Opolskie	ogółem	75 050,24	111 207,60	54 464,52	15 692,04	1 450,40	5 000,80	235 170,00	6 200,04
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	53 793,44	0,00	54 464,52	0,00	1 283,80	0,00	216 054,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	85 150,80	0,00	13 312,52	0,00	4 812,80	0,00	2 196,04
Podkarpackie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	21 256,80	26 056,80	0,00	2 379,52	166,60	188,00	19 116,00	4 004,00
	ogółem	2 778 692,16	1 320 456,00	1 801 881,51	1 341 052,80	12 673,36	22 917,20	1 342 375,20	566 559,84
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	2 469 513,16	0,00	1 607 579,82	0,00	12 379,36	0,00	1 236 132,00	0,00
Podlaskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	885 974,40	0,00	1 054 920,98	0,00	11 071,32	0,00	452 319,56
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	309 179,00	434 481,60	194 301,69	286 131,82	294,00	11 845,88	106 243,20	114 240,28
	ogółem	3352 133,44	1 385 986,80	940 732,32	401 854,70	22 083,32	75 993,36	1 188 464,40	256 970,56
Pomorskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 236 494,00	0,00	887 270,01	0,00	22 083,32	0,00	1 117 098,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	976 506,00	0,00	292 584,24	0,00	63 087,16	0,00	142 074,24
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	115 639,44	409 480,80	53 462,31	109 270,46	0,00	12 906,20	71 366,40	114 896,32
Śląskie	ogółem	1 123 471,52	527 649,60	722 653,80	129 815,40	21 942,20	14 444,04	166 442,40	29 869,84
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 019 462,12	0,00	708 598,44	0,00	21 942,20	0,00	155 502,00	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	427 894,80	0,00	128 351,60	0,00	8 567,16	0,00	17 894,80
Świętokrzyskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	104 009,40	99 754,80	14 055,36	1 463,80	0,00	5 876,88	10 940,40	11 975,04
	ogółem	848 072,20	132 272,40	279 436,74	38 553,84	2 240,28	3 602,08	361 238,40	16 068,36
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	822 471,56	0,00	272 263,20	0,00	2 240,28	0,00	344 268,00	0,00
świętokrzyskie	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	87 550,80	0,00	11 138,92	0,00	3 085,08	0,00	8 784,16
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	25 600,64	44 721,60	7 173,54	27 414,92	0,00	517,00	16 970,40	7 284,20
	ogółem	1 472 533,20	1 592 533,20	399 084,18	330 306,60	29 484,28	117 046,92	832 294,80	434 809,76
świętokrzyskie	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	1 369 604,32	0,00	388 956,48	0,00	25 868,08	0,00	712 598,40	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 089 313,20	0,00	260 798,72	0,00	92 894,56	0,00	320 603,36
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	102 928,88	503 220,00	10 127,70	69 507,88	3 616,20	24 152,36	119 696,40	114 206,40

Warmińsko- Mazurskie	ogółem	4 869 864,20	2 223 883,20	1 026 732,96	734 926,40	177 544,64	13 660,08	648 406,80	253 613,36
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	4 664 353,92	0,00	994 883,01	0,00	177 544,64	0,00	602 344,80	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	1 797 096,00	0,00	647 823,28	0,00	13 359,28	0,00	241 758,44
Wielkopolskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	205 510,28	426 787,20	31 849,95	87 103,12	0,00	300,80	46 062,00	11 854,92
	ogółem	3 523 648,48	1 005 482,40	1 177 101,09	237 957,98	12 994,80	19 350,84	4 111 858,80	48 590,08
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	3 407 777,84	0,00	1 134 269,73	0,00	8 104,60	0,00	3 985 617,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	735 563,40	0,00	207 565,80	0,00	10 552,44	0,00	31 265,08
Zachodnio- pomorskie	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	115 870,64	269 919,00	42 831,36	30 392,18	4 890,20	8 798,40	126 241,20	17 325,00
	ogółem	7 375 850,52	3 084 634,92	2 239 919,22	842 564,64	6 224,96	39 064,52	7 951 631,40	374 395,56
	realizujące warianty bez certyfikatu S02_01	7 080 791,04	0,00	2 194 683,81	0,00	6 224,96	0,00	7 430 322,60	0,00
	realizujące warianty z certyfikatem S02_02	0,00	2 230 555,32	0,00	676 389,28	0,00	37 596,24	0,00	314 966,96
	realizujące warianty z certyfikatem i bez certyfikatu S02_01 i 02	295 059,48	854 079,60	45 235,41	166 175,36	0,00	1 468,28	521 308,80	59 428,60

Źródło: Dane ARiMR, stan na 30 czerwca 2007 r.

Załącznik 11. Liczba gospodarstw ekologicznych i powierzchnia produkcji ekologicznej w poszczególnych państwach. Stan na 31 grudnia 2005 r.

Państwo	Powierzchnia upraw ekologicznych	Liczba gospodarstw ekologicznych	Udział w powierzchni produkcji ekologicznej (%)
Albania	1 170	93	0,1
Algieria	887	39	-
Argentyna	3 099 427	1 736	2,4
Armenia	265	40	-
Australia	11 800 000	1 869	2,7
Austria	360 972	20 310	14,2
Azerbejdżan	20 308	332	0,4
Bangladesz	177 700	100	2
Belgia	22 996	693	1,6
Belize	1 810	-	1,2
Benin	500	600	-
Bhutan	150	65	-
Boliwia	364 100	6 500	1
Bośnia i Hercegowina	416	26	-
Brazylia	842 000	15 000	0,3
Bułgaria	14 320	351	0,3
Burkina Faso	30	-	-
Kambodża	952	1 421	-
Kamerun	7 000	-	0,1
Kanada	578 874	3 618	0,9
Chile	45 000	1 000	0,3
Chiny	2 300 000	1 600	0,4
Kolumbia	33 000	4 500	0,1
Kostaryka	9 473	3 987	0,3
Chorwacja	3 184	269	0,1
Kuba	15 443	7 101	0,2
Cypr	1 698	305	1,1
Czechy	254 982	829	6,0
Dania	145 636	2 892	5,6
Dominikana	51 391	819	1,4
Ekwador	44 661	2 427	0,6
Egipt	24 548	500	0,7
Salwador	5 256	1 811	0,3
Estonia	59 862	1 013	7,2
Fidżi	100	-	-
Finlandia	147 587	4 296	6,5
Francja	560 838	11 402	2

Gruzja	130	38	-
Niemcy	807 406	17 020	4,7
Ghana	17 261	2 000	0,1
Grecja	288 255	14 614	3,1
Gwatemala	12 110	2 830	0,3
Gujana	109	28	-
Honduras	1 823	3 000	0,1
Hongkong	12	20	-
Węgry	123 569	1 553	2,9
Islandia	4 684	23	0,2
Indie	150 790	5 147	0,1
Indonezja	17 783	15 473	-
Irlandia	35 266	978	0,8
Izrael	6 685	420	1,2
Włochy	1 067 102	44 733	8,4
Jamajka	376	7	0,1
Japonia	8 109	4 636	0,2
Jordania	10	1	-
Kazachstan	36 882	1	-
Kenia	182 586	15 815	0,7
Korea	38 282	5 447	2
Kirgistan	2 21	225	0
Łotwa	118 612	2 873	4,8
Libia	2 465	331	0,7
Liechtenstein	1 040	35	27,9
Litwa	69 430	1 811	2,5
Luksemburg	3 243	72	2,5
Macedonia	249	50	-
Madagaskar	2 220	-	-
Malawi	325	13	-
Malezja	963	40	-
Mali	14 600	3 672	-
Malta	14	6	0,1
Mauritius	175	5	0,2
Meksyk	307 692	83 174	2,9
Mołdawia	11 075	121	0,4
Maroko	20 040	12 051	0,1
Mozambik	716	1 904	-
Nepal	1 000	1 247	-
Niderlandy	48 765	1 377	2,5
Nowa Zelandia	45 000	820	0,3
Nikaragua	51 057	5 977	0,7
Niger	39	-	-

Norwegia	43 033	2 496	4,1
Pakistan	20 310	28	0,1
Palestyna	1 000	500	0,3
Panama	5 244	7	0,2
Paragwaj	59 500	2 827	0,2
Peru	84 782	33 474	0,4
Filipiny	14 134	34 990	0,1
Polska	159 709	7 182	1
Portugalia	233 458	1 577	6,3
Rumunia	87 916	2 920	0,6
Rosja	40 000	40	-
Ruanda	105	-	-
Arabia Saudyjska	13 730	3	-
Senegal	2 500	3 000	-
Serbia i Czarnogóra	591	-	-
Słowacja	92 191	196	4,9
Słowenia	23 499	1 718	4,8
Republika Południowej Afryki	50 000	-	0,1
Hiszpania	807 569	15 693	3,2
Sri Lanka	10 049	35 000	0,4
Sudan	200 000	650	0,1
Szwecja	200 010	2 951	6,3
Szwajcaria	117 117	6 420	10,9
Syria	20 500	-	0,1
Tajwan	1 441	914	-
Tanzania	38 875	34 791	0,1
Tajlandia	21 701	2 498	0,1
Timor Wschodni	21 526	18 388	6,3
Togo	90	1	-
Trynidad i Tobago	67	1	0,1
Tunezja	143 099	515	1,5
Turcja	93 133	14 401	0,2
Uganda	182 000	40 000	1,5
Wielka Brytania	619 852	4 285	3,9
Ukraina	241 980	72	0,6
Urugwaj	759 000	500	5,1
Stany Zjednoczone Ameryki	1 620 351	8 445	0,5
Wenezuela	16 000	4	0,1
Wietnam	6 475	1 022	0,1
Zambia	2 884	9 248	-
Zimbabwe	25	1	-
Ogółem	30 558 183	633 891	0,7

Źródło: Willer i Yussefi, 2007.